

Crna Gora

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Br. 00-63-4/19-4

Podgorica, 1. februar 2019. godine

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	1.2.2019. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/19-2
VEZA:	
EPA:	644 XXVI
SKRACENICA:	
PRILOG:	

S K U P Š T I N I C R N E G O R E
-PREDSJEDNIKU IVANU BRAJOVIĆU-

Uvaženi predsjedniče,

Saglasno odredbi člana 20 stav 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10), Odbor za bezbjednost i odbranu podnosi Izvještaj o radu za 2018. godinu.

S tim u vezi, obavještavam Vas da je za izvjestioca na sjednici Skupštine na kojoj će biti razmotren Izvještaj o radu za 2018. godinu, Odbor odredio predsjednika, Obrada Miša Stanišića.

S poštovanjem,

SKUPŠTINA CRNE GORE

© Skupština Crne Gore

IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU ZA

2018. GODINU

FEBRUAR 2019. GODINE

S A D R Ž A J

1. Uvod	2
2. Sjednice Odbora	4
   2.1 Tabelarni prikaz rada na sjednicama Odbora	4
   2.2 Sjednice Odbora – pregled	5
3. Međunarodne i ostale aktivnosti članova i službe Odbora ...	39
4. Zaključak	52

1. UVOD

Članom 20 stav 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10 od 31.12.2010) propisano je da Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu i rezultatima parlamentarnog nadzora.

***

Odbor je u protekloj godini održao 19 sjednica na kojima je razmotrena 43 tačke dnevnog reda.

Odbor je održao i jednu zajedničku sjednicu sa Odborom za rodnu ravnopravnost na kojoj je razmotren Izvještaj o realizaciji za 2017. godinu Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2017-2018).

Tokom 2018. godine, Odbor je razmotrio Predlog zakona o zaštiti lica i imovine, kao i Predlog strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore.

Pored navedenog, Odbor je razmotrio Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu sa Izvještajem o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost, te Konačan izvještaj Državne revizorske institucije o kontrolnoj reviziji Ministarstva unutrašnjih poslova. Takođe, Odbor je razmotrio i Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na navedene potrošačke jedinice.

U prethodnoj godini, razmotren je i Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju “Resolute Support – (RS)” u Avganistanu, kao i Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo.

Odbor je na 22. sjednici donio Odluku o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova, v.d. direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, vrhovnog državnog tužioca i glavnog specijalnog tužioca povodom aktuelne bezbjednosne situacije u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na ranjavanje novinarke ND Vijesti Olivere Lakić. Navedeno kontrolno saslušanje sprovedeno je na 23. sjednici, koja je bila zatvorena za javnost, a na kojoj je Odbor posebnu pažnju posvetio potencijalnim prijetnjama po nacionalnu bezbjednost, kao i pitanjima međusobne saradnje i koordinacije nadležnih državnih organa u postupcima rasvjetljavanja krivičnih djela i procesuiranja počinilaca, naročito imajući u vidu nivo društvene opasnosti koju ovi slučajevi sa sobom nose, te nakon sveobuhvatne rasprave usvojio zaključke s tim u vezi.

U protekloj godini Odbor je sproveo ukupno 6 (šest) konsultativnih saslušanja, od kojih 5 (pet) konsultativnih saslušanja vojno-diplomatskih predstavnika Crne Gore: brigadnog generala Ilije Dakovića, kapetana bojnog broda Darka Vukovića, potpukovnika

Esmera Gašanina, potpukovnika Veljka Mališića, te kapetana fregate Igora Vujačića i izrazio punu podršku aktivnostima koje su vojno-diplomatski predstavnici istakli kao prioritete za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa državama u kojima će obavljati svoje dužnosti.

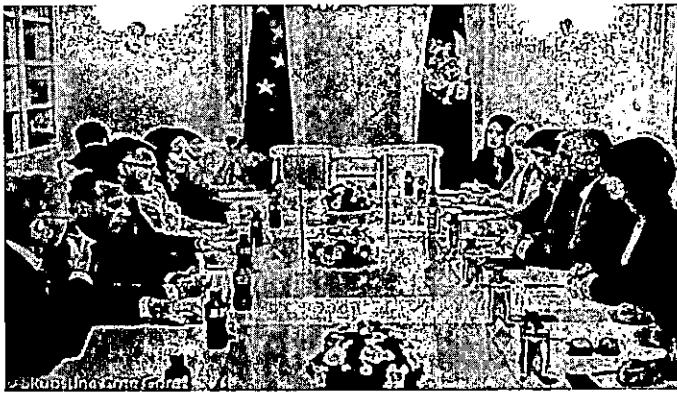
Pored navedenog, Odbor je realizovao posjetu graničnim prelazima sa Bosnom i Hercegovinom (Ilino brdo) i Republikom Hrvatskom (Debeli brije), u skladu sa članom 15 stav 2 tačka 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane. Aktivnost je realizovana saglasno zaključku br. 3 sa 29. sjednice Odbora na kojoj je sprovedeno konsultativno saslušanje na temu „Kontrola granica i dijeljenje informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma sa posebnim osvrtom na: sistem napredne informacije o putnicima, evidenciju imena putnika i prikupljanje biometrijskih podataka“.

U 2018. godini razmotren je i Predlog za imenovanje direktora Uprave policije. Uvažavajući obrazloženje iznjeto u predlogu, kao i diskusiju koja je uslijedila, Odbor je predložio Skupštini da Vladi Crne Gore uputi Mišljenje da se za direktora Uprave policije imenuje dr Veselin Veljović.

Saglasno odredbama Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane u 2018. godini Odbor je razmotrio:

- *Izveštaj o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2017. godinu;*
- *Izveštaj Ministarstva unutrašnjih poslova o radu i stanju u upravnim oblastima za 2017. godinu;*
- *Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2017. godinu;*
- *Izveštaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2017. godini;*
- *Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane za 2017. godinu;*
- *Izveštaj o stanju u Vojsci Crne Gore u 2017. godini, kao i*
- *Izveštaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2017. godini.*

***

U protekloj godini, ostvarena je i kontinuirana saradnja sa parlamentima u regionu, kao i brojni susreti sa predstavnicima zemalja članica Evropske unije i NATO saveza, što jasno potvrđuje posvećenost Odbora za bezbjednost i odbranu razvijanju i unapređenju odnosa na bilateralnom i multilateralnom nivou.

***

Sastav Odbora u 2018. godini:

Obrad Mišo Stanišić, predsjednik

Luid Ljubo Škrelija

Marta Šćepanović

Miodrag Vuković

Milorad Vuletić

Branko Čavor

Mićo Orlandić od 27. 07. 2017. godine do 19. 07. 2018. godine

Boris Mugoša od 23. 07. 2018. godine

Ranko Krivokapić od 01. 10. 2018. godine

Andrija Mandić od 12. 11. 2018. godine

Nebojša Medojević od 12. 11. 2018. godine

Predrag Bulatović od 12. 11. 2018. godine

***

U nastavku su predstavljene aktivnosti Odbora u 2018. godini kroz dvije celine: prvu koja se odnosi na rezultate rada na sjednicama Odbora i drugu, koja sadrži pregled međunarodnih i drugih aktivnosti članova i Sekretarijata Odbora u izvještajnom periodu.

2. SJEDNICE ODBORA ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU U 2017. GODINI

2.1 Tabelarni prikaz rada na sjednicama Odbora

Broj sjedница	Broj razmotrenih tačaka dnevnog reda	Broj razmotrenih predloga zakona	Broj razmotrenih amandmana
2017. 2018.	2017. 2018.	2017. 2018.	2017. 2018.
12 19	29 43	4 3	1 6

Učesce na sjednici u skladu sa čl. 67 Poslovnika ¹	Konsultativna saslušanja	Kontrolna saslušanja			
2017.	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.
41	72	3	6	/	1

2.2 Sjednice Odbora – pregled

Članovi Odbora su na **15. sjednici**, održanoj 31. januara 2018. godine, jednoglasno usvojili *Izveštaj o radu Odbora za bezbjednost i odbranu za 2017. godinu*, u skladu sa članom 20 stav 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojim je propisano da Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izveštaj o svom radu i rezultatima parlamentarnog nadzora.

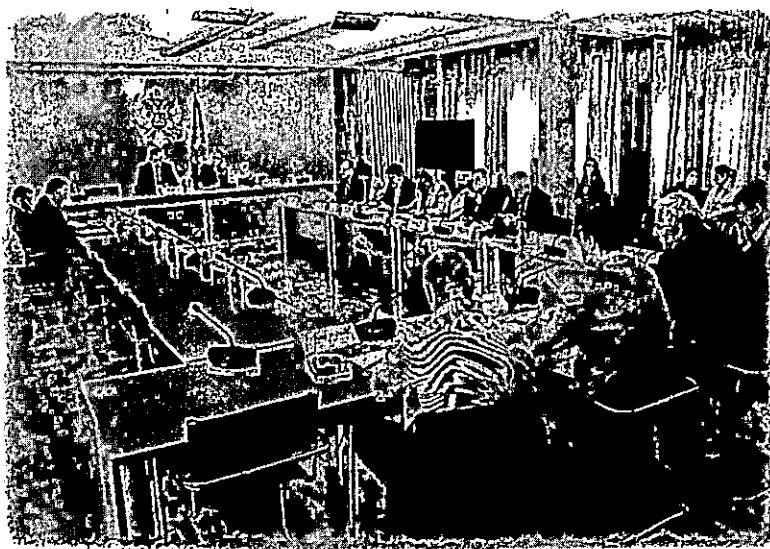
Na **16. sjednici** Odbora, održanoj 13. marta 2018. godine, razmotren je *Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju „Resolute Support-(RS)“ u Avganistanu*.

Tokom diskusije posebna pažnja je bila posvećena pitanju političko bezbjednosne situacije na ovom području, zadacima pripadnika crnogorskog kontingenta na dužnostima koje se odnose na zaštitu timova za obuku, savjetovanje i pomoć Nacionalnim snagama bezbjednosti Avganistana, kao i poslovima koji se obavljaju u štabovima misije „Resolute Support“.

Uvažavajući dosadašnje iskustvo u navedenoj misiji, koja predstavlja formalni nastavak misije ISAF, a u kojoj su pripadnici Vojske Crne Gore učestvovali od 2009. godine, članovi Odbora su ocijenili da su ovim na najbolji način valorizovana stečena znanja i postignuti visoki rezultati kroz rješavanje kompleksnih zadataka i uz potpunu primjenu pravila angažovanja i nacionalnih ograničenja.

---

¹ Odnosi se na broj učesnika na sjednicama Odbora, koji su učestvovali u radu u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Saglasno navedenom, ukazano je da se iskustva iz angažovanja u misiji primjenjuju u sistemu obuke, što značajno doprinosi dostizanju visokih standarda i unapređenju borbene spremnosti Vojske.

Članovi Odbora su, u okviru diskusije, apostrofirali važnost pojačanog prisustva Crne Gore u međunarodnim misijama, naročito nakon punopravnog članstva Crne Gore u NATO, i iskazali

podršku predlogu da crnogorski kontigent u misiji „Resolute Support“ broji do 40 pripadnika koji bi bili angažovani na istim zadacima kao u prethodnom periodu, ali u proširenom obimu.

Uzimajući u obzir navedeno, Odbor je jednoglasno predložio Skupštini da usvoji Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju „Resolute Support – (RS)“ u Avganistanu.

Članovi Odbora su na sjednici, takođe, razmotrili i *Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo*.

Odbor je detaljno upoznat sa mandatom i ciljevima međunarodne misije KFOR u Republici Kosovo u kojoj bi, saglasno postojećim kapacitetima i obimu preuzetih međunarodnih obaveza, učestvovala do dva pripadnika crnogorske Vojske uz mogućnost rotacije.

Predstavnici predлагаča akta su naročito ukazali da se misija KFOR realizuje u povolnjem bezbjednosnom okruženju, kao i da bi se troškovi Ministarstva odbrane u predmetnom slučaju odnosili na pripadajuće dnevnice za angažovana lica.

Članovi Odbora su tokom rasprave apostrofirali značaj čvrste opredijeljenosti Crne Gore ka pružanju konkretnog doprinosa jačanju mira i bezbjednosti u svijetu, cijeneći da će pridruživanje članice sa zapadnog Balkana KFOR-u pomoći povećanju stabilnosti u regionu.

Takođe je konstatovano da je učešće u misijama od izuzetnog značaja za razvoj interoperabilnosti i sposobnosti Vojske Crne Gore, kao i za sticanje novih znanja koja se kasnije primjenjuju u obuci jedinica.

Saglasno navedenom, Odbor je jednoglasno predložio Skupštini da usvoji Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnu misiju KFOR u Republici Kosovo.

Članovi Odbora su na 16. sjednici u okviru druge tačke dnevnog reda upoznati sa dostavljenim Zaključcima Savjeta za građansku kontrolu rada policije povodom sprovedenih provjera u vezi sa primjenom policijskih ovlašćenja ispred ugostiteljskog objekta »Bajica« u Podgorici i incidenta na izborni dan na Cetinju, kao i Izvještaja o radu Savjeta za građansku kontrolu rada policije u 2017. godini pod nazivom "Građanski nadzor i jačanje integriteta crnogorske policije: pregled rada građanske kontrole policije u 2017. godini". S tim u vezi, Odbor je pohvalio napore Savjeta u pravcu izgradnje kredibiliteta, povećane transparentnosti i dostupnosti policijskog servisa svim građanima.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali ministar odbrane mr Predrag Bošković i vršilac dužnosti načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore brigadni general Ilija Daković. U smislu člana 55 Poslovnika Skupštine Crne Gore u radu sjednice su učestvovali poslanici Budimir Aleksić, Jovan Vučurović, Milun Zogović i Veljko Vasiljević dok je, saglasno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici prisustvovala i predstavnica Instituta »Alternativa«.

Odbor je na 17. sjednici, održanoj 13. marta 2018. godine, koja je bila zatvorena za javnost, razmotrio *Izvještaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2017. godini*.

Odbor je u prisustvu ministra odbrane mr Predraga Boškovića i vršioca dužnosti načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, brigadnog generala Ilije Dakovića, upoznat sa pripremama i angažovanjem pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim misijama: „Resolute Support-(RS)“ u Avganistanu, „European Union Training Mission Mali (EUTM)“ u Maliju i „United Nations Mission For the Referendum In Western Sahara (MINURSO)“ u Zapadnoj Sahari, međunarodnoj operaciji „EU NAVFOR ATALANTA“ u vodama Indijskog okeana i Komandi operacije u Nortvudu kod Londona.

Tokom rasprave o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u misiji „Resolute Support“ u Avganistanu i realizovanih priprema VI, VII i VIII kontingenta s tim u vezi, Odbor je konstatovao da su pripreme izvršene u skladu sa planovima obuhvatajući obuku, stručnu,

materijalnu, zdravstvenu, psihološku i preventivnu imunološku pripremu i bile prilagođene zahtjevima svake pojedinačne dužnosti saglasno odredbi člana 6 Uredbe o kriterijumima za popunu, pripremanje, obuku i opremanje jedinica Vojske za upotrebu u međunarodnim snagama i za izbor, pripremanje, obuku i opremanje pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave za učešće u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu. Na temelju sprovedene rasprave, zajednički je ocijenjeno da su ukupne pripreme VI, VII i VIII kontingenta Vojske Crne Gore izvršene kvalitetno, da su postavljeni ciljevi ispunjeni i time stvoreni neophodni uslovi za uspješno angažovanje pripadnika u misiji.

U pogledu pitanja organizovanja i funkcionisanja komunikacija sa kontigentima u misiji „Resolute Support“ u Avganistanu, na temelju prezentovanog u Izvještaju i rasprave koja je uslijedila Odbor je zaključio da su, u posmatranom periodu, uspostavljene veze i oprema omogućili nesmetanu komunikaciju sa nadležnim starješinama u Crnoj Gori, uz adekvatnu zaštitu tajnosti podataka.

Dio rasprave tokom sjednice bio je posvećen i pitanju učešća pripadnika Vojske Crne Gore u operaciji „EU NAVFOR ATALANTA“, kojom prilikom je konstatovano da su kvalitetu priprema pripadnika Mornarice Vojske Crne Gore za upućivanje u ovu operaciju doprinijela i iskustva stečena u toku obuke u NATO centru u Grčkoj te da su, s tim u vezi, realizovane pripreme omogućile uspješnu osposobljenost i opremljenost pripadnika Vojske za upućivanje u ovu mirovnu operaciju.

Ovom prilikom, Odbor je posebno važnom ocijenio činjenicu da crnogorski vojnici iskustva stečena u misiji direktno primjenjuju u sistemu obuke u zemlji, što značajno dopronosi dostizanju visokih profesionalnih standarda i unapređenju borbene spremnosti Vojske Crne Gore, te da zajedničkom obukom i radom u međunarodnom okruženju stiču značajno profesionalno iskustvo.

Tokom rasprave, Odbor je iskazao interesovanje za troškove učešća u međunarodnim misijama i operacijama, kao i za pitanje organizovanja i funkcionisanja komunikacija u toku angažovanja na postavljenim zadacima. Na bazi iznijetog i diskusije koja je uslijedila, konstatovano je da su sredstva za pripremu i angažovanje u međunarodnim misijama i operacijama realnim planiranjem i odobrenjem kroz Zakon o budžetu Crne Gore za 2017. godinu, utrošena namjenski i po planu bez potrebe za korekcijom.

Na temelju sprovedene sveobuhvatne rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio da prihvati Izvještaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2017. godini sa sljedećim

Z A K L J U Č C I M A:

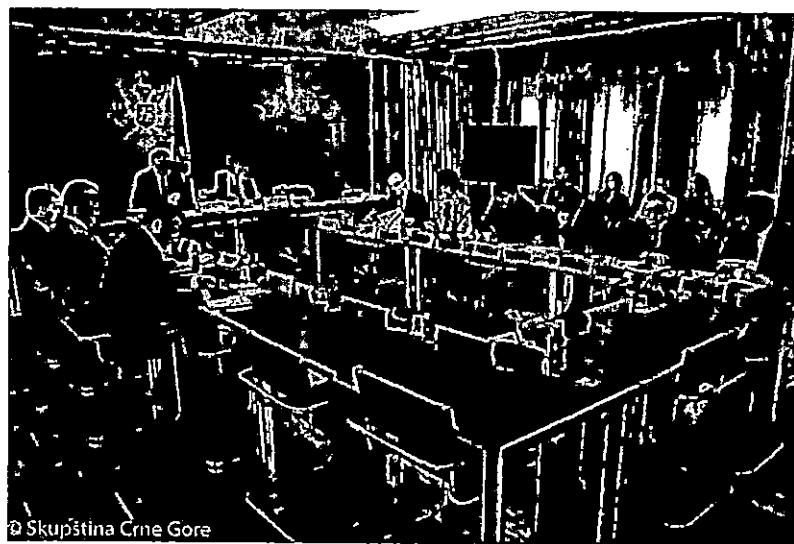
1. Učešće pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu doprinosi održavanju interoperabilnosti sa savezničkim snagama i u funkciji je izgradnje i jačanja sposobnosti pripadnika i jedinica Vojske;

2. Odbor konstatiše da je učešće pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama bio jedan od prioritetnih zadataka Ministarstva odbrane i Vojske u toku 2017. godine i isto pohvaljuje, posebno imajući u vidu važnost ostvarenja jednog od spoljnopoličkih ciljeva Crne Gore u protekloj godini, punopravnog članstva Crne Gore u NATO;
3. Odbor cijeni da se iskustva iz misija i operacija, kao i dostignuta stručna osposobljenost za primjenu međunarodnih procedura, intenzivno koriste u procesu obuke i izvršavanja namjenskih zadataka Vojske u zemlji, a sve u cilju stalnog unapređenja vojnih sposobnosti i obezbjeđenja potrebnog nivoa interoperabilnosti sa snagama NATO i partnerima;
4. Konstatuje se da je učešće pripadnika Vojske u međunarodnim snagama u toku 2017. godine realizovano u skladu sa planovima rada Ministarstva i Vojske za navedeni period.

Na 18. sjednici Odbora, održanoj 20. marta 2018. godine, razmotreni su *Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane za 2017. godinu* i *Izvještaj o stanju u Vojsci Crne Gore za 2017. godinu*.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali ministar odbrane mr Predrag Bošković, vršilac dužnosti načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore brigadni general Ilija Daković i šef Službe za finansijsko poslovanje u Ministarstvu Marko Drobnjak. U skladu sa ranije podnijetim zahtjevom, sjednici je prisustvovala i predstavnica Instituta »Alternativa«.

Odbor je upoznat sa sprovedenim u izvještajnom periodu, sa posebnim osvrtom na realizaciju aktivnosti u vezi sa prijemom Crne Gore u NATO, međunarodnu saradnju u oblasti odbrane, izvršavanje misija i zadataka Vojske, pripreme za izvršavanje obaveza iz okvira punopravnog članstva, pripremu i učešće Vojske u međunarodnim operacijama i misijama, kao i njeno osposobljavanje, opremanje i modernizaciju.

Apostrofirajući da prijem Crne Gore u NATO predstavlja priznanje dostignutog nivoa reforme sistema odbrane i ostvarenje jednog od spoljnopoličkih ciljeva Crne Gore, Odbor je posebnu pažnju posvetio intenziviranoj saradnji sa NATO, kao i međunarodnoj odbrambenoj saradnji koja je predstavljala snažan instrument podrške unapređenju odbrambenih sposobnosti, jačanju političkih

odnosa sa ključnim strateškim partnerima, unapređenju regionalne saradnje, razvoju dobrosusjedskih odnosa i pronalaženja zajedničkih rješenja u cilju adekvatnog reagovanja na izazove, rizike i prijetnje po bezbjednost.

Imajući u vidu da su priprema i učešće jedinica Vojske u međunarodnim operacijama predstavljali najznačajniju aktivnost Ministarstva i Vojske u posmatranom periodu, Odbor je konstatovao da su pripadnici Vojske, učešćem u četiri međunarodne misije i operacije („Resolute Support“, „ATALANTA“, „EUTM“ i „MINURSO“), uspješno izvršili zadatke u međunarodnim operacijama i misijama i da nije bilo ugrožavanja njihove bezbjednosti.

Ističući da je Crna Gora, kao punopravna članica NATO, otpočela harmonizaciju nacionalnog planiranja odbrane sa Procesom planiranja odbrane koji se vrši u NATO, i po prvi put dobila Paket ciljeva sposobnosti, Odbor je pohvalio značajan progres ostvaren u implementaciji navedenih ciljeva i dostizanju potrebnog nivoa operabilnosti sa NATO snagama, posebno u dijelu osposobljavanja deklarisanih sastava.

Iskazujući posebnu zainteresovanost za pitanje rješavanja viškova naoružanja i municije, Odbor je pozdravio izvršenu neutralizaciju ubojnih sredstava realizovanu u okviru MONDEM programa i konstatovao da u toku prethodne godine nije vršeno uništavanje naoružanja i drugih borbenih sredstava, kao ni prodaja istog.

Pored navedenog, Odbor je konstatovao da je u posmatranom periodu značajan broj zaposlenih u odbrambenom resoru tužio državu, najčešće zbog neisplaćenih dnevница za prekovremeni rad, praznike, topli obrok i prevoz, i na temelju sprovedene rasprave, uvažavajući kompleksnost ovog problema, ukazao na neophodnost hitnog iznalaženja modela za djelotvorno rješavanje iznijetog pitanja.

Takođe, Odbor je upoznat sa Izveštajem Ministarstva odbrane o realizaciji preporuka iz Akcionog plana u vezi Izveštaja Državne revizorske institucije „Upravljanje i raspologanje imovinom koju koristi Ministarstvo odbrane“ i konstatovao da je kod navedene revizije, kao i prethodno izvršenih kod ove potrošačke jedinice, ostvaren profesionalan pristup zaposlenih u realizaciji preporuka, kao i da postoji dobra saradnja sa DRI u svim fazama navedenog postupka.

Shodno navedenom, a imajući u vidu da je organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za poslove unutrašnje revizije više godina bila nepotpunjena potrebnim kadrom, Odbor je pohvalio popunu sistematizovanih mesta starijeg i mlađeg unutrašnjeg revizora, čime su stvoreni uslovi za profesionalno obavljanje većeg broja revizija, što će značajno doprinijeti jačanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola u funkcionalnim oblastima rada Ministarstva.

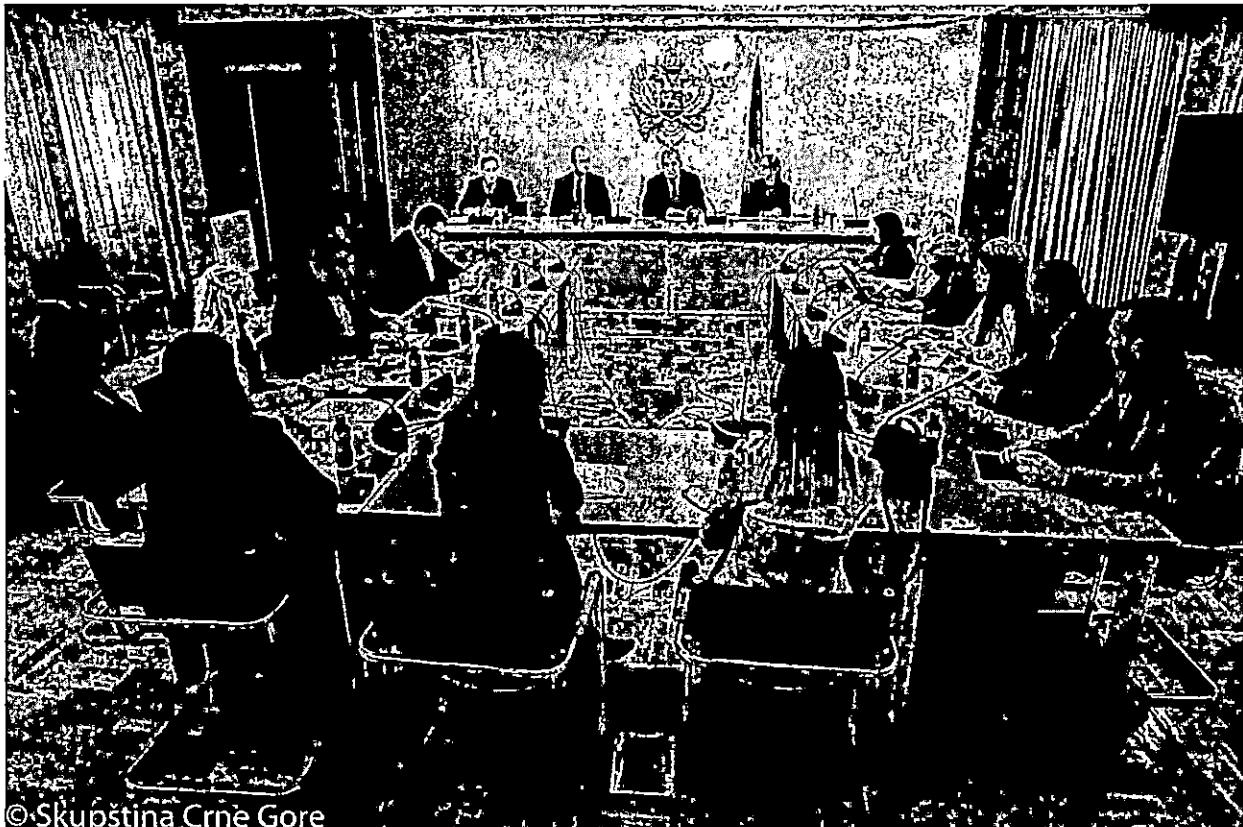
U kontekstu osvrta na rad tokom protekle godine, Odbor pozdravlja brojne aktivnosti koje je realizovala Služba za odnose sa javnošću, shodno Planu promotivnih aktivnosti na privlačenju kadrova za potrebe Vojske za 2017. godinu, sa ciljem pozitivnog odnosa u javnosti prema Ministarstvu, odnosno Vojsci, kao najboljem poslodavcu, u svrhu povećanja interesovanja mladih za javni poziv i obezbjeđenja priliva kvalitetnijih kadrova.

Nakon sprovedene objedinjene rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio da prihvati Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane za 2017. godinu i Izveštaj o stanju u Vojski Crne Gore za 2017. godinu sa sljedećim

Z A K L J U Č C I M A:

1. Odbor ističe da prijem Crne Gore u NATO predstavlja priznanje za dostignuti nivo reforme sistema odbrane, čime je Crna Gora ostvarila jedan od najznačajnijih spoljopolitičkih prioriteta;
2. Odbor konstatiše da je Vojska Crne Gore u izveštajnom periodu dospjela značajan stepen operativnih sposobnosti i interoperabilnosti, cijeneći da su uspješan proces integracije u NATO i deklarisanje snaga za buduće angažovanje u međunarodnim misijama i operacijama rezultat značajnog napora koji je Vojska uložila tokom 2017. godine;
3. Odbor ukazuje na značaj nastavka aktivnosti na daljem prilagođavanju administrativnih, operativnih i materijalnih kapaciteta u cilju afirmacije jedinica Vojske u okviru međunarodnih snaga;
4. Iskazuje se puna podrška aktivnostima na prevazilaženju izazova koji negativno utiču na spremnost Vojske, kao što su: nedostatak oklopnih borbenih vozila za pješadijske jedinice i vojnih poligona za izvođenje vježbi taktičkih jedinica i gađanja sa oruđima većeg kalibra, uništenje viškova vojne opreme za čije je čuvanje angažovan značajan broj pripadnika Vojske, sporo rješavanje stambenih potreba pripadnika Vojske, kao i nepovoljna starosna struktura podoficira naše Vojske.

Prva zajednička sjednica Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za rodnu ravnopravnost održana je 14. maja 2018. godine. Na sjednici, kojoj su prisustvovali direktor Direktorata za ljudske resurse u Ministarstvu odbrane Mihailo Volkov i samostalna savjetnica u Direktoratu za ljudske resurse u Ministarstvu odbrane Radmila Đakonović, razmotren je *Izvještaj o realizaciji za 2017. godinu Akcionog plana za*

© Skupština Crne Gore

primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325-Žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2017-2018). Nakon sprovedene rasprave, članovi su prihvatili predmetni Izvještaj uz uvjerenje da će sve aktivnosti utvrđene Akcionim planom biti realizovane uz neophodno angažovanje svih nosilaca tih aktivnosti i iskazano očekivanje oba odbora da naredni akcioni plan bude sačinjen u predviđenom roku.

Na 19. sjednici Odbora, održanoj 12. aprila 2018. godine, koja je bila zatvorena za javnost, razmotren je *Izvještaj o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2017. godinu*. Članovi Odbora su se na navedenoj sjednici upoznali i sa Izvještajem o radu generalnog inspektora Agencije za prethodnu godinu. Učešće u radu, po pozivu, uzeo je direktor Agencije Dejan Peruničić sa saradnicom.

Odbor je u kontekstu složenih i višedimenzionalnih globalnih prijetnji i izazova konstatovao da je Agencija za nacionalnu bezbjednost, u posmatranom periodu, nastavila da djeluje na planu pružanja doprinosu u cilju očuvanja i unapređenja nacionalne, regionalne i kolektivne bezbjednosti, te da su kao prioritete postavljene prijetnje od djelovanja organizovanih kriminalnih grupa, prevashodno na planu izvršenja teških krivičnih djela.

Takođe je uočeno da je u 2017. godini veliki broj različitih izazova i prijetnji uticao na ukupni bezbjednosni ambijent te da je, iako se protekla godina generalno može okvalifikovati kao stabilna, neophodno nastaviti sa prilagođavanjem radi pružanja dinamičnog i efektivnog odgovora na nove izazove i prijetnje ukupnom bezbjednosnom ambijentu.

Na temelju diskusije učesnika sjednice, Odbor je konstatovao da je Agencija za nacionalnu bezbjednost, u nastojanju da raspoloživim kapacitetima prevenira i pravovremeno odgovori na prijetnje ili smanji rizik od štetnih posljedica, kao i u prethodnom periodu, bila fokusirana na bezbjednosne izazove koji se mogu odraziti na Ustavom utvrđeni pravni poredak, nezavisnost, suverenitet, teritorijalni integritet i bezbjednost Crne Gore i njenih građana. S tim u vezi, Odbor je pažnju posvetio i pitanju aktivnosti koje je Agencija sprovedla u 2017. godini, u cilju preveniranja i smanjenja rizika te sagledavanja faktora koji su mogli negativno uticati i ugroziti bezbjedno odvijanje turističke sezone u Crnoj Gori.

Diskusija učesnika sjednice bila je usmjereni i na pitanje vjerskog ekstremizma na globalnom nivou u protekloj godini i, s tim u vezi, je konstatovano da će i u narednom periodu, cijeneći procjene rizika od terorističkih napada inspirisanih ovom pojmom, ključni izazov za sistem bezbjednosti u svijetu predstavljati rizik od terorističkih napada, te da je s tim u vezi ovom pitanju neophodno posvetiti punu profesionalnu pažnju.

U kontekstu aktivnosti na međunarodnom planu, Odbor je konstatovao da je Agencija za nacionalnu bezbjednost tokom 2017. godine ostvarila dinamičnu bilateralnu i multilateralnu saradnju na svim nivoima koja je dodatno intenzivirana stupanjem Crne Gore u članstvo u NATO, čime je Agencija i formalno postala dio kolektivnog sistema bezbjednosti, sa svim pripadajućim pravima i obavezama.

S tim u vezi, Odbor je uočio i da su aktivnosti Agencije u posmatranom periodu bile usmjerene na upućivanje predstavnika Agencije u Misiju Crne Gore pri NATO u cilju održavanja veza, jačanja saradnje sa službama i činiocima ovog sistema te pružanja cjelovitog odgovora naše države u ovom partnerskom odnosu.

Tokom rasprave je uočeno i da je Agencija za nacionalnu bezbjednost nastavila sa ostvarivanjem dinamične saradnje sa drugim državnim organima i institucijama, sa posebnim osvrtom na Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu policije, prevashodno po pitanju suprotstavljanja prijetnjama od organizovanog kriminala i terorizma ali i drugih bezbjednosnih izazova, kao i da je saradnja ostvarena i sa tužilačkom organizacijom, Ministarstvom odbrane, Ministarstvom vanjskih poslova, Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i dr.

Odbor je, po pitanju ekonomsko-finansijskih poslova koje je Agencija za nacionalnu bezbjednost sprovodila tokom 2017. godine, uputio pohvalu uz konstataciju da su u odnosu na planirana sredstva realizovana bila manja za 4,2%, što predstavlja rezultat finansijskih ušteda na budžetskim pozicijama, na koje su najveći uticaj imale mјere štednje i racionalizacije koje ova potrošačka jedinica u kontinuitetu sprovodi.

Na temelju Izvještaja o radu za 2017. godinu i diskusije koja je uslijedila, Odbor je konstatovao da je Agencija za nacionalnu bezbjednost u izvještajnom periodu, nastavila sa aktivnostima u cilju modernizacije i unapređenja informaciono-komunikacionog sistema i informacione bezbjednosti, te da je kroz konkretne aktivnosti u domenu incidentnih situacija obezbijeđena kvalitetna saradnja i pravovremena razmjena između ključnih institucija na polju sajber bezbjednosti.

Takođe, Odbor je uočio da su u skladu sa Godišnjim planom razvoja ljudskih resursa realizovane aktivnosti na planu jačanja kadrovske potencijala u okviru procesa profesionalnog usavršavanja službe, saglasno potrebama Agencije.

U kontekstu izvještaja o radu Generalnog inspektora za 2017. godinu, shodno rezultatima sprovedenih unutrašnjih kontrola, broju izdatih preporuka i stepena njihove realizacije, konstatovano je da je Agencija za nacionalnu bezbjednost poslove iz djelokruga svoje nadležnosti, u posmatranom periodu, vršila na osnovu zakonskih propisa.

Odbor je tokom rasprave pažnju usmjerio i na raspravu vođenu tokom pете sjednice Odbora, održane 7. aprila 2017. godine, o radu Agencije u prethodnom godišnjem intervalu i implementaciju zaključaka usvojenih s tim u vezi.

Na temelju Izvještaja o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2017. godinu i rasprave koja je vođena, Odbor je jednoglasno prihvatio Izvještaj i usvojio sljedeće

ZAKLJUČEK:

1. Odbor insistira na kontinuiranom sagledavanju prijetnji od djelovanja organizovanih kriminalnih grupa, prevashodno na planu izvršenja teških krivičnih djela, u cilju obezbjeđenja sigurnog ambijenta za građane, uz djelotvornu saradnju sa nadležnim državnim organima u Crnoj Gori i intenzivnu i blagovremenu razmjenu podataka sa partnerskim službama iz regionala i šire;
2. Članstvo Crne Gore u NATO, odnosno participacija u kolektivnom sistemu bezbjednosti i to civilnom obavještajno-bezbjednosnom sektoru, predstavlja značajan uspjeh za sistem bezbjednosti Crne Gore ali i dodatnu odgovornost i obavezu u pravcu nastavka odlučnog i kontinuiranog unapređenja ukupnog bezbjednosnog ambijenta;
3. Imajući u vidu da su, u saradnji sa Ministarstvom za javnu upravu, realizovane aktivnosti na planu izrade Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore sa pratećim Akcionim planom, Odbor cijeni neophodnim nastavak intenzivne saradnje sa drugim nadležnim državnim organima, saglasno nacionalnim prioritetima, uz kontinuiranu komunikaciju sa svim činiocima sistema po pitanju informacione sigurnosti u Crnoj Gori;
4. Cijeneći važnost procesa nadogradnje ukupnih i individualnih profesionalnih kapaciteta Agencije potrebno je nastaviti sa organizovanjem specijalističkih

edukativnih programa i upućivanjem službenika na stručna usavršavanja, u cilju kontinuiranog podizanja stručnosti i ukupnog nivoa profesionalnih standarda zaposlenih.

Odbor je u okviru praćenja aktivnosti organa i institucija iz oblasti bezbjednosti i odbrane u Crnoj Gori, u cilju ostvarivanja utvrđene politike u ovim oblastima na 19. sjednici, takođe, razmotrio *aktuelnu bezbjednosnu situaciju u Crnoj Gori*.

U svijetu najnovijih dešavanja u Glavnem gradu, uz učešće direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, Odbor je informisan o aktivnostima koje je ova služba preduzela povodom predmetnih događaja i, s tim u vezi, na temelju sprovedene diskusije, jednoglasno usvojio sljedeće

Z A K L J U Č K E:

1. Odbor insistira na daljem jačanju zajedničkih aktivnosti svih nadležnih državnih organa, kako bi se bezbjednosna situacija u Crnoj Gori poboljšala, nakon nemilih i uznemirujućih događaja, krajem prošlog mjeseca u našem Glavnem gradu;
2. Odbor pozdravlja efikasnu i koordiniranu akciju nadležnih službi koja je uslijedila nakon sjednice Vijeća za nacionalnu bezbjednost i donešenih zaključaka i preporuka. Odbor smatra da će se ovakvim djelovanjem u narednom periodu stati na put kriminalcima i organizovanim kriminalnim grupama da bi naši građani bili bezbjedni a njihova imovina zaštićena.

Odbor je na **20. sjednici**, održanoj 7. maja 2018. godine, razmotrio *Izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova o radu i stanju u upravnim oblastima za 2017. godinu*.

Odbor je, u prisustvu ministra unutrašnjih poslova, upoznat sa aktivnostima realizovanim u izvještajnom periodu sa posebnim osvrtom na politiku razvoja, proces evropskih i evroatlantskih integracija, unapređenje dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje, izvršenje zakona i drugih propisa, te stanje bezbjednosti i rezultate po oblastima rada Uprave policije.

Saglasno iznijetom, Odboru je predočeno da je stanje bezbjednosti u Crnoj Gori tokom 2017. godine karakterisalo smanjenje broja smrtno stradalih lica i prekršaja kojima se narušavao javni red i mir, kao i povećanje broja saobraćajnih nezgoda i posljedica koje iste uzrokuju, te povećanje broja bezbjednosnih događaja i lica spriječenih u nezakonitom prelasku državne granice. Broj krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti neznatno je veći od broja registrovanih krivičnih djela u 2016. godini. Smanjen je broj krivičnih djela protiv života i tijela, posebno krivičnih djela ubistvo i ubistvo u pokušaju što je doprinijelo ukupnoj bezbjednosti. Takođe je ukazano da je stopa kriminaliteta u odnosu na krivična djela koja se registriraju u krivičnom upisniku na nivou iz 2016. godine.

Tokom rasprave je konstatovano povoljno stanje u oblasti javnog reda i mira, imajući u vidu da nisu registrovana narušavanja u većem obimu, te da je najveći broj javnih okupljanja i priredbi, kao i protesta protekao bez značajnijih incidenata.

Takođe je notirano povoljno stanje bezbjednosti državne granice i u tom kontekstu ostvareni bolji rezultati na planu suzbijanja krijućarenja opojnih droga, cigareta i drugih akciznih roba, povećane količine oduzetih opojnih sredstava, kao i broja spriječenih nezakonitih prelazaka državne granice.

U diskusiji je napravljen osvrt i na nezakonite migracije u Crnoj Gori, koje su individualnog karaktera ili se radilo o manjim grupama koje imaju tranzitni karakter, obzirom da je tokom 2017. godine registrovano povećano kretanje migranata sa područja ekonomski i ratom ugroženih zemalja.

Odbor je iskazao podršku nastavku aktivne međunarodne saradnje sa susjedima, zemljama Evropske unije, kao i sa ostalim partnerima za razvoj i procese integrisanja i, između ostalog, važnim ocijenio potpisivanje Protokola između MUP-a Crne Gore, MUP-a Republike Albanije i MUP-a Republike Kosovo o osnivanju i funkcionisanju Zajedničkog centra za policijsku saradnju sa sjedištem u Plavu, sa ciljem unapređenja prekogranične saradnje u oblasti borbe protiv kriminala kroz intenzivnu razmjenu operativnih informacija i efikasniju koordinaciju zajedničkih aktivnosti duž državne granice.

Odbor je podržao i kontinuirane aktivnosti na implementaciji mjera predviđenih aktionim planovima za pregovaračka poglavља 23 i 24, te rad na pripremi Predloga zakona o unutrašnjim poslovima kojim se planira uvođenje novina koje se, između ostalog, odnose na uvođenje bezbjednosnih provjera prilikom zasnivanja radnog odnosa i u toku rada, obuke, stručno osposobljavanje i usavršavanje, ocjenjivanje, uvođenje internog oglasa za popunu rukovodećeg kadra, definisanje sistema napredovanja policijskih službenika, zapošljavanje akademaca Policijske akademije bez javnog oglašavanja, te detaljnije uređenje određenih instituta.

© Skupština Crne Gore

Uvažavajući zaključke usvojene na sedmoj sjednici Odbora, kada je razmotren Izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova o radu i stanju u upravnim oblastima za 2016. godinu rasprava je, između ostalog, bila fokusirana na rezultate postignute na rasvjetljavanju krivičnih djela ubistvo i teško ubistvo izvršenih u proteklom periodu, aktivnosti preduzete na planu unapređenja u oblasti unutrašnje kontrole rada policije, kao i nastavak rada na sprečavanju i otkrivanju krivičnih djela izazivanje opšte opasnosti požarima i eksplozijama, kao i krivičnih djela uništenje ili oštećenje tuđe stvari, izvršenih podmetanjem požara ili eksplozivnih naprava.

Članovi Odbora su ukazali na važnost preuzimanja kvalitetnih preventivnih aktivnosti na sprečavanju posljedica sukoba organizovanih kriminalnih grupa i apostrofirali značaj intenziviranja mera na datom planu.

Odbor je, takođe, podržao sprovođenje preventivnih aktivnosti na suzbijanju maloljetničke delikvencije, naročito imajući u vidu povećanje broja registrovanih krivičnih djela učinjenih od strane maloljetnih lica u izvještajnom periodu.

Na sjednici je konstatovano da su u protekloj godini aktivnosti na sprečavanju zloupotreba i krijumčarenja opojnih droga bile usmjerene ka organizovanim i međunarodnim kriminalnim grupama, kao i sprečavanju zloupotreba i krijumčarenja opojnih droga na teritoriji Crne Gore, te konstatovan porast otkrivenih krivičnih djela u vezi sa opojnim drogama u odnosu na 2016. godinu. Takođe, konstatovan je veći broj otkrivenih krivičnih djela privrednog kriminaliteta u odnosu na prethodni izvještajni period.

Članovi Odbora su, tokom rasprave, iskazali podršku aktivnostima protiv krivičnog djela zelenštva, kao i aktivnostima preduzetim na otkrivanju nezakonitosti prilikom prikazivanja i plaćanja poreskih obaveza prema državi.

Pored navedenog, Odbor je pohvalio učinjeno na planu reorganizacije pozorničke patrolne službe, u skladu sa modelom rada policije u zajednici, što je omogućilo da policija i građani, kroz međusobnu saradnju, zajedno učestvuju u rješavanju bezbjednosnih problema na nivou lokalne zajednice.

U diskusiji je posebno važnim istaknut rad na stateškom planiranju u oblasti borbe protiv kriminaliteta, očuvanja javnog reda i mira, bezbjednosti saobraćaja i drugim oblastima policijskog rada i djelovanja, kao i instruktivnog djelovanja za sprovođenje strategija i politike u predmetnim oblastima.

Pozitivnim je ocijenjeno stavljanje u operativnu upotrebu INTERPOL-ovog WiSdm sistema za automatski unos nevažećih dokumenata u INTERPOL-ovu bazu podataka, i činjenica da je Crna Gora postala jedna od šest država na nivou EUROPOL-a koja je integrisala SIENA web servis u nacionalnu aplikaciju za upravljanje predmetima radi automatske komunikacije iz nacionalnih baza podataka sa EUROPOL-om.

Na bazi sprovedene rasprave, Odbor je jednoglasno prihvatio Izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova o radu i stanju u upravnim oblastima za 2017. godinu sa sljedećim

Z A K L J U Č C I M A:

1. Odbor podržava planirane aktivnosti u cilju realizacije prioriteta definisanih dokumentom SOCTA i poboljšanja rezultata u borbi protiv kriminala, korupcije na svim nivoima, krijumčarenja i nedozvoljene trgovine drogama i akciznim robama, ilegalnih migracija i trgovine ljudima, zelenštva, pranja novca, vršenja teških krivičnih djela, terorizma i vjerskog ekstremizma, kompjuterskog kriminala, utaje poreza, kao i u oblasti unapređenja kadrovskih kapaciteta radi efikasnijeg vođenja finansijskih istraga;
2. Cijeneći zaključke usvojene na ranije održanim sjednicama i evidentno preduzete aktivnosti, Odbor potencira na daljem intenzivnom djelovanju u vezi sa rasvjetljavanjem krivičnih djela teških ubistava iz prethodnog perioda;
3. Odbor potencira nastavak aktivnosti na sprečavanju i otkrivanju krivičnih djela izazivanje opšte opasnosti eksplozivnim sredstvima, kao i krivičnih djela uništavanje ili oštećenje tuđe imovine;
4. Odbor podržava aktivnosti na poboljšanju rezultata u borbi protiv nasilja u porodici, kao i na sprečavanju vršnjačkog nasilja.

Na sjednici Odbora, takođe, je razmotren i *Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2017. godinu.*

Odbor je upoznat sa sprovedenim aktivnostima službenika saobraćajne policije tokom 2017. godine, podacima o saobraćajnim nezgodama, njihovim uzrocima, posljedicama i drugim karakteristikama, kao i sa strukturu registrovanih prekršaja u prethodnoj godini, sa posebnim osvrtom na ocjenu stanja i predlog mjera za naredni period.

Saglasno navedenom, Odbor je informisan da su u 2017. godini aktivnosti saobraćajne policije po svim bitnim parametrima bile intenzivnije u odnosu na prethodnu godinu, te predstavljena struktura registrovanih prekršaja od kojih je najčešće registrirano nekorišćenje sigurnosnog pojasa, a potom i veliki broj prekršaja upravljanja neregistrovanim vozilima, kao i prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila.

Tokom rasprave je konstatovano da rad saobraćajne policije opterećuje svakodnevno izvršavanje zadataka koji nisu u najtešnjoj vezi sa bezbjednošću saobraćaja a koji se, između ostalog, odnose na vrlo česta angažovanja za potrebe vanrednih transporta, obezbjeđenje trasa za štićene ličnosti, obezbjeđivanje javnih skupova, kao i sportskih i kulturnih manifestacija, višednevna angažovanja nakon izvršenja teških krivičnih djela, te pružanje asistencija i sprovodničku djelatnost.

Pored navedenog, predočeno je povećanje broja saobraćajnih nezgoda u 2017. godini u odnosu na prethodni izvještajni period, smanjenje broja smrtno stradalih lica, kao i povećanje broja teže i lakše povrijeđenih lica. Uzakano je da su uzroci najvećeg broja saobraćajnih nezgoda: ljudski faktor, odnosno radnje učesnika u saobraćaju, zatim stanje putne infrastrukture i na kraju, tehnička ispravnost vozila koja učestvuju u saobraćaju.

Članovi Odbora su se, tokom diskusije, detaljno upoznali sa preduzetim preventivnim i represivnim mjerama koje je sprovodila saobraćajna policija u prethodnom vremenu, kao i sa sprovedenim aktivnostima na planu vršenja kontrola i inspekcijskog nadzora nad zakonitošću rada stanica za tehnički pregled vozila, čiji je intenzitet značajno doprinio tehničkoj ispravnosti vozila koja učestvuju u saobraćaju.

Uvažavajući iznjeto, Odbor je ocijenio da je Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja u Upravi policije, uprkos faktorima koji su negativno uticali na stanje bezbjednosti saobraćaja, uspješno realizovao sve planirane aktivnosti, obezbjedivši u uslovima povećanog prometa putnika, roba i vozila nesmetano odvijanje drumskog saobraćaja u svim uslovima.

Na bazi sprovedene rasprave, Odbor je jednoglasno prihvatio Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima za 2017. godinu sa sljedećim

Z A K L J U Č C I M A:

1. Odbor podržava nastavak aktivnosti nadležnih organa i institucija koji učestvuju u sistemu bezbjednosti saobraćaja na implementaciji svih mjera predviđenih strateškim i drugim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na obezbjeđivanje finansijskih i drugih preduslova za sprovođenje preventivnih i represivnih mjera prema učesnicima u saobraćaju;
2. Odbor smatra neophodnim realizovanje obaveza predviđenih planom za obezbjeđivanje budžetskih sredstava i nabavku potrebne opreme za rad saobraćajne policije za 2018. godinu;
3. Odbor daje punu podršku Upravi policije na realizaciji započetih i pokretanju novih akcija kontrole u oblasti bezbjednosti saobraćaja, posebno na onim saobraćajnicama na kojima se bilježi najveći broj saobraćajnih nezgoda i prekršaja, kao i na planu daljeg usavršavanja službenika saobraćajne policije i unapređenju saradnje sa učesnicima u saobraćaju, društvenim subjektima, medijima i nadležnim službama.

Članovi Odbora su na 20. sjednici razmotrili i *Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2017. godini*.

Odbor se, u prisustvu ministra unutrašnjih poslova i generalnog direktora Direktorata za vanredne situacije, upoznao sa realizovanim aktivnostima u okviru sistema zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine u Crnoj Gori.

Posebna pažnja tokom diskusije je bila usmjerena na oblast resursa sistema zaštite i spašavanja sa kojima su subjekti raspolagali u protekloj godini, te iznalaženje rješenja za njegovo unapređenje kroz normativno uređenje sistema i usklađivanje sa pravnom tekvinom Evropske unije.

S tim u vezi, Odbor je konstatovao važnost stvaranja materijalno-tehničkih uslova i obezbjeđenje adekvatne lične i kolektivne opreme za kvalitetan odgovor na pojedine hazarde u Plavu, Šavniku, Andrijevici, Žabljaku, Mojkovcu, Danilovgradu, Kolašinu, Rožajama i Ulcinju.

Analizirajući aktuelno stanje Odbor je, takođe, izuzetno važnim ocijenio nabavljanje opreme za zaštitu u slučaju hemijskih, bioloških, nuklearnih i radijacionih nesreća, kontinuirani rad na jačanju regionalne i prekogranične saradnje u oblasti civilne zaštite, te informisanje građana o hazardima izradom brošure "Sistem zaštite i spašavanja u Crnoj Gori".

Pored navedenog, članovi Odbora su upoznati i sa realizovanim aktivnostima u pogledu stručnog osposobljavanja i usavršavanja pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, realizovanim programima i obukama i, s tim u vezi, ocijenili važnim nastavak rada u predmetnoj oblasti sa fokusom na intenziviranje saradnje sa nadležnim institucijama Evropske unije i NATO.

Tokom sjednice, Odboru su predstavljene i aktivnosti preduzete u oblasti prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća, prevencije i spašavanja od požara, kao i saradnja sa organima lokalne uprave, aktivnosti u oblasti zaštite i spašavanja od poplava i drugih prirodnih nepogoda.

Takođe, predstavljene su preduzete aktivnosti na planu uništavanja, kao i privremenog skladištenja neeksplodiranih ubojnih sredstava i ukazano na značaj sprovedenih obuka u vezi sa stepenom pripremljenosti Direktorata za vanredne situacije.

Nakon sveobuhvatne rasprave, Odbor je konstatovao da je u protekloj godini učinjen napredak na poboljšanju sistema zaštite i spašavanja kroz stvaranje uslova za efikasno rukovođenje i koordiniranje, kao i na planu planiranja, pripremanja i jačanja ljudskih i materijalnih resursa na nacionalnom i lokalnom nivou.

Saglasno navedenom, Odbor je jednoglasno prihvatio Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2017. godini i usvojio sljedeće

Z A K L J U Č K E:

1. Odbor pozdravlja napore Vlade u jačanju sistema zaštite i spašavanja dodatnim opremanjem MUP-a sa dva protivpožarna aviona i tri helikoptera za potrebe Ministarstva odbrane, čime će sistem zaštite i spašavanja biti znatno ojačan;
2. Odbor izuzetno cijeni donošenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa sa Dinamičkim planom aktivnosti za sprovođenje Strategije za period 2018-2023. godine, kao i izradu Programa razvoja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;
3. Odbor podržava formiranje Nacionalnog trening centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje učesnika sistema zaštite i spašavanja.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić, sekretarka Ministarstva Vesna Brajović, generalni direktor Direktorata za vanredne situacije Mirsad Mulić, vršilac dužnosti direktora Uprave policije Vesko Damjanović, pomoćnik direktora Uprave policije Enis Baković, pomoćnik direktora Uprave policije Nikola Janjušević i rukovodilac Odjeljenja za analitiku, unapređenje rada i razvoj policije Radovan Ljumović. Saglasno prethodno upućenom zahtjevu, sjednici je prisustvovala predstavnica Instituta „Alternativa“.

Na 21. sjednici Odbora, održanoj 7. maja 2018. godine razmotren je *Predlog zakona o zaštiti lica i imovine*. Po pozivu, sjednici su prisustvovali ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić, sekretarka Ministarstva Vesna Brajović i direktor Direktorata za strateško razvojne poslove Safet Korać.

Odbor je, nakon uvodnih napomena predstavnika predлагаča, uvažavajući okolnost da donošenje novog zakona u ovoj oblasti ima za cilj dodatno normativno

unapređenje predmetne oblasti koje je u interesu države i svih subjekata zaštite, kao i stvaranje uslova za adekvatno i nesmetano funkcionisanje i korišćenje sistema zaštite i spašavanja od strane svih zainteresovanih lica, jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o zaštiti lica i imovine.

Na 22. sjednici Odbora, održanoj 16. maja 2018. godine razmotrena je tačka dnevnog reda: *Donošenje odluke o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova, v.d. direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, vrhovnog državnog tužioca i glavnog specijalnog tužioca povodom aktuelne bezbjednosne situacije u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na ranjavanje novinarke ND Vijesti Olivere Lakić.*

Nakon uvodnog obrazloženja i rasprave koja je uslijedila, članovi Odbora su na

osnovu člana 9 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane jednoglasno donijeli *Odluku o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova, v.d. direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, vrhovnog državnog tužioca i glavnog specijalnog tužioca povodom aktuelne bezbjednosne situacije u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na ranjavanje novinarke ND Vijesti Olivere Lakić.*

Navedeno *kontrolno saslušanje* sprovedeno je na **23. sjednici** Odbora, održanoj 1. juna 2018. godine, a koja je bila zatvorena za javnost. Učešće u radu su, po pozivu, uzeli: ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić, pomoćnik direktora Uprave policije za Sektor kriminalističke policije Enis Baković, direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost Dejan Peruničić, vrhovni državni tužilac Ivica Stanković i glavni specijalni tužilac Milivoje Katnić.

Na temelju dostavljene dokumentacije i rasprave koja je uslijedila, Odbor je posebnu pažnju posvetio potencijalnim prijetnjama po nacionalnu bezbjednost, kao i pitanjima međusobne saradnje i koordinacije nadležnih državnih organa u postupcima rasvjetljavanja krivičnih djela i procesuiranja počinilaca, posebno imajući u vidu nivo društvene opasnosti koju ovi slučajevi sa sobom nose.

Na bazi sprovedene cjelovite rasprave o predmetu, Odbor je jednoglasno usvojio sljedeće

Z A K L J U Č K E:

1. Odbor najoštrije osuđuje slučaj ranjavanja novinarke ND Vijesti, Olivere Lakić i očekuje da Uprava policije i Tužilaštvo uz pojačanu i koordiniraniju akciju sprovedu efikasnu istragu, otkriju izvršioca i nalogodavce ovog gnusnog čina i privedu ih pravdi.
2. Odbor smatra da učestali obračuni kriminalnih grupa, sa smrtnim posljedicama u kojima ponekad stradaju i nevini ljudi, izazivaju uznemirenost građana i narušavaju bezbjednosnu situaciju u Crnoj Gori. S tim u vezi, neophodna je maksimalna posvećenost i angažovanost nadležnih da se odlučno suprotstave ovom ozbiljnomy opasnom bezbjednosnom izazovu.
3. Odbor ukazuje na značaj potpune koordinacije i preventivnog djelovanja u cilju predupređenja mogućih i otkrivanja nerasvijetljenih teških krivičnih djela. Ukoliko je neophodno, snažno ćemo podržati donošenje novih odnosno izmjene i dopune postojećih zakona, kako bi se osnažio rad bezbjednosnog sektora a borba protiv svih vidova kriminala bila efikasnija.
4. Odbor poziva Vladu da u skladu sa svojim ustavnim ovlašćenjima preduzme sve mjere na jačanju sistema bezbjednosti: kadrovske, tehničke i finansijske čime bi se obezbijedila sigurnost za sve građane u Crnoj Gori.

Na 24. sjednici Odbora, održanoj 14. juna 2018. godine, održano je *konsultativno saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, brigadnog generala Ilije Dakovića, prije stupanja na dužnost izaslanika odbrane u Sjedinjenim Američkim Državama – Vašingtonu i ujedno izaslanika odbrane u Kanadi na nerezidentnoj osnovi*.

U kontekstu uvodnog izlaganja, brigadni general Ilija Daković je istakao da je Vojska Crne Gore u posljednjih 11 godina uz podršku strateških partnera i NATO prešla dug put transformacije i prilagođavanja, kao i da su Oružane snage i Ministarstvo odbrane SAD-a u cijelini bili, jesu i ostaju prvi i glavni strateški partner na evroatlantskom putu Crne Gore, koji je permanentno i snažno podržavao izgradnju kapaciteta crnogorskog odbrambenog sistema.

Brigadni general Ilija Daković informisao je članove Odbora da će fokus njegovog angažmana biti na daljem unapređenju ove izuzetno uspješne saradnje, a posebno u sljedećim oblastima: dalje unapređenje sposobnosti Vojske i nastavak procesa modernizacije; doprinos unapređenju sposobnosti Vojske za uspješno učešće u međunarodnim misijama; obezbjeđivanje američke pomoći u daljem procesu integracije Crne Gore u NATO sa ciljem naše adekvatne kontribucije kolektivnom sistemu bezbjednosti; podrška u nastavku implementacije ciljeva sposobnosti VCG; pomoći i podrška Oružanih snaga SAD-a u oblasti modernizacije VCG, naročito u oblastima koje su od posebnog značaja, za izvršenje Vojsci dodijeljenih misija i zadataka, kao i nastavak aktivnosti na daljem unapređenju interresorne saradnje od značaja za poslove odbrane u Crnoj Gori kroz angažovanje različitih resora SAD.

Nakon sprovedene sveobuhvatne rasprave, Odbor je izrazio punu podršku aktivnostima koje je brigadni general Ilija Daković predstavio kao prioritete za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadom, uz ocjenu da će ista doprinijeti punoj afirmaciji Vojske Crne Gore i vojne diplomatiјe.

Na sjednici je sprovedeno i *konsultativno saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, kapetana bojnog broda Darka Vukovića, prije stupanja na dužnost izaslanika odbrane u Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske - Londonu i ujedno izaslanika odbrane u Kraljevini Holandiji, Kraljevini Belgiji, Velikom Vojvodstvu Luksemburg i Islandu na nerezidentnoj osnovi.*

Kapetan bojnog broda Darko Vuković je u uvodnom izlaganju upoznao članove Odbora da Ministarstvo odbrane po prvi put nakon obnove nezavisnosti Crne Gore 2006. godine planira upućivanje izaslanika odbrane u Ujedinjeno Kraljevstvo na rezidentnoj osnovi, koji će istovremeno na nerezidentnoj osnovi biti izaslanik odbrane u Holandiji, Belgiji, Luksemburgu i Islandu. Istakao je da je saradnja naše zemlje sa UK i Holandijom dugi niz godina na izuzetno visokom nivou sa vrlo jasnim projektima koji se uspješno realizuju, dok saradnja sa Belgijom, Luksemburgom i Islandom tek treba da se na pravi način inicira.

Izražavajući čast i zadovoljstvo što će obavljati ovu veoma značajnu i odgovornu dužnost, kapetan bojnog broda Darko Vuković je izrazio spremnost da Ministarstvu odbrane i našoj državi stavi na raspolaganje sve svoje znanje, iskustvo, sposobnosti i

vještine u cilju ostvarivanja još bolje komunikacije, unapređivanja ili iniciranja svih mogućih oblika odbrambene saradnje koji će Crnoj Gori obezbijediti ravноправno i odgovorno mjesto u sistemima i organizacijama očuvanja mira i bezbjednosti u regionu i šire.

Nakon sprovedene rasprave, Odbor je izrazio punu podršku aktivnostima koje je kapetan bojnog broda Darko Vuković predstavio kao prioritete za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa zemljama prijema.

Na 24. sjednici je, takođe, realizovano *konsultativno-saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, potpukovnika Esmera Gašanina, prije stupanja na dužnost izaslanika odbrane u Saveznoj Republici Njemačkoj – Berlinu i ujedno izaslanika odbrane u Republici Poljskoj, Kraljevini Norveškoj, Kraljevini Švedskoj, Republici Letoniji, Republici Litvaniji, Republici Estoniji i Republici Finskoj na nerezidentnoj osnovi.*

U kontekstu uvodnog izlaganja, potpukovnik Esmer Gašanin je upoznao članove Odbora sa dosadašnjim aktivnostima, kao i težištem aktivnosti za vrijeme predstojećeg mandata, pri čemu je istakao značaj vojne diplomatiјe, uz naglašavanje aktuelnog procesa evropskih integracija Crne Gore, kao i nastavka integracija u okviru evroatlantskog saveza, kao punopravne članice NATO. Istakao je da vojno-diplomatska predstavnštva imaju za cilj postizanje što boljih rezultata međunarodne vojne saradnje i pozicioniranje državnih interesa Crne Gore na visokom nivou, promociju njenih prioriteta i permanentan nastavak izgradnje uspješne komunikacije na bilateralnoj i multilateralnoj osnovi.

S tim u vezi, kako bi naglasio svoje težište u aktivnostima sa zemljama prijema, potpukovnik Esmer Gašanin je naveo bitne oblasti i aktivnosti koje su karakterisale prethodni period. Na osnovu iznijetog ukazao je da se može zaključiti da od ukupno osam zemalja za koje je imenovan na dužnost izaslanika odbrane, sa SR Njemačkom, Kraljevinom Norveškom, Republikom Estonijom i Republikom Poljskom, Crna Gora ima veliki broj značajnih aktivnosti, dok sa Kraljevinom Švedskom, Republikom Finskom, Republikom Litvanijom i Republikom Letonijom manji broj aktivnosti, napominjući da su te zemlje geografski na specifičnom području i u tom pogledu posjeduju i razvijaju značajne kapacitete, tako da daju povoda za saradnju i pružanje podrške Crnoj Gori u mnogim oblastima. Zaključio je da je na temelju tih saradnji u proteklom periodu značajno unaprijeđen sistem bezbjednosti i interoperabilnosti pripadnika Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore.

Nakon sprovedene sveobuhvatne rasprave, Odbor je izrazio punu podršku aktivnostima koje je potpukovnik Esmer Gašanin predstavio kao prioritetne za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa zemljama prijema.

Pored navedenog, sprovedeno je i *konsultativno saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, potpukovnika Veljka Mališića, prije stupanja na dužnost izaslanika odbrane u Republici Austriji – Beču, i ujedno pomoćnika vojnog savjetnika u Stalnoj misiji Crne Gore pri UN, OEBS i drugim međunarodnim organizacijama u Beču na rezidentnoj osnovi i pomoćnika izaslanika odbrane u Republici Slovačkoj, Republici Češkoj i Republici Mađarskoj na nerezidentnoj osnovi.*

Potpukovnik Veljko Mališić je u uvodnom obraćanju upoznao članove Odbora sa nadležnostima, zaduženjima i planiranim aktivnostima vojno-diplomatskog predstavništva u zemljama prijema tokom predstojećeg četvorogodišnjeg perioda, ističući da će imenovanjem na funkciju raditi na nastavku i unapređenju saradnje sa ovim zemljama u oblastima od obostranog interesa.

S tim u vezi, potpukovnik Veljko Mališić je naglasio da će afirmisati Crnu Goru kao pouzdanog partnera i posvećenog učesnika u misijama izgradnje stabilnosti i održavanja mira u regionu i širom svijeta, a takođe i pružiti pun doprinos ispunjavanju obaveza iz dokumenata OEBS-a čime će se dati i dodatni impuls reformama u oblasti bezbjednosti u Crnoj Gori; posebnu pažnju posvetiti Kodeksu ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, raditi na daljoj implementaciji i afirmaciji ovog segmenta u radu OEBS-a; zalagati se za obezbjeđenje uslova za nastavak uništavanja zastarjelog naoružanja i neeksplođiranih ubojnih sredstava na teritoriji Crne Gore kroz različite programe, posebno imajući u vidu završetak MONDEM programa; aktivnim učešćem u radnim tijelima OEBS-a dati puni doprinos u prevenciji konflikata i time umanjiti rizik od njihovog nastanka, upravljanju krizama, u misijama stabilizacije i rekonstrukcije te izgradnje povjerenja i bezbjednosti, kontroli naoružanja itd.

Nakon sprovedene rasprave, Odbor je izrazio punu podršku aktivnostima koje je potpukovnik Veljko Mališić predstavio kao prioritetne za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa Republikom Austrijom, Republikom Slovačkom, Republikom Češkom i Republikom Mađarskom, uz ocjenu da će ista doprinijeti punoj afirmaciji Vojske Crne Gore i vojne diplomatiјe.

Odbor je na **25. sjednici**, održanoj 21. juna 2018. godine, razmotrio *amandmane (5) koje je na Predlog zakona o zaštiti lica i imovine podnio poslanik Raško Konjević.*

Po pozivu, sjednici je prisustvovao predstavnik predлагаča zakona, direktor Direktorata za strateško-razvojne poslove u Ministarstvu unutrašnjih poslova Safet Korać.

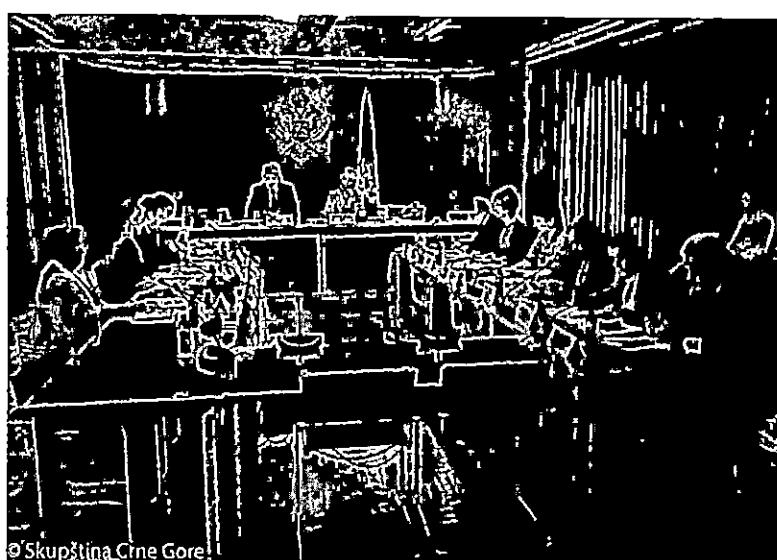
U pogledu amandmana (5) podnijetih na Predlog zakona Odbor je, nakon uvodnog obrazloženja podnosioca amandmana i iskazanog stava predstavnika predлагаča zakona, odlučio da predloži Skupštini da iste odbije. U kontekstu rasprave sprovedene

na sjednici, a imajući u vidu važnost kvalitetne implementacije ovog zakonskog teksta, Odbor je jednoglasno odlučio da podneše Skupštini jedan amandman.

Na 26. sjednici Odbora, razmotren je *Konačan izvještaj Državne revizorske institucije o kontrolnoj reviziji Ministarstva unutrašnjih poslova*.

Odbor je detaljno upoznat sa nalazima predmetnog Izvještaja koji je tretirao pitanje kontrole realizacije preporuka sadržanih u Konačnom izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore za 2014. godinu, sa ciljem utvrđivanja adekvatnosti, efektivnosti i pravovremenosti radnji preduzetih od rukovodstva subjekta revizije u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka.

Saglasno navedenom, konstatovano je da je Ministarstvo unutrašnjih poslova od ukupno 21 izdate preporuke Državne revizorske institucije, koje su bile predmet kontrolne revizije, realizovalo deset preporuka, da su djelimično realizovane četiri preporuke, te da sedam preporuka nije realizovano u predviđenom roku.

Članovi su se, tokom rasprave, osvrnuli i na ocjene date na 50. sjednici Odbora 25. saziva Skupštine, održanoj 4. decembra 2015. godine, prilikom razmatranja Konačnog izvještaja Državne revizorske institucije o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu Ministarstva unutrašnjih poslova, te ukazali na važnost pravovremenog postupanja po preporukama, a u svrhu poštovanja zakonskih normi i pravila finansijskog poslovanja.

Uvažavajući činjenicu da je određeni broj nepravilnosti otklonjen aktivnostima koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzelo u cilju realizacije preporuka, kao i da je za realizaciju preporuka koje se odnose na planiranje izdataka na računu 463 „Otplata obaveza iz prethodnog perioda“, te na procjenu imovine koju koristi Ministarstvo, a koje nisu realizovane ili su djelimično realizovane, potrebno angažovanje drugih državnih organa, Odbor je pozvao na saradnju i koordinaciju aktivnosti sa Ministarstvom finansija i Upravom za nekretnine, kako bi se dospjela puna usklađenost poslovanja subjekta revizije sa važećim propisima.

Pored navedenog, a u svrhu uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, Odbor posebno cijeni važnost obezbjeđenja dosljedne primjene Zakona o javnim nabavkama i Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Imajući u vidu da identifikovanje slabosti u vezi evidentiranja, sačinjavanja i dostavljanja izveštaja o ostvarenim časovima rada utiču na postojanje visokog rizika od nastanka sudske sporove po osnovu radnih odnosa, te nastavljenu praksu neodgovarajućeg upravljanja izdacima za sudske sporove, Odbor potencira sprovođenje dodatnih aktivnosti na datom planu od svih nadležnih institucija kako bi se otklonile uočene nepravilnosti.

Uvažavajući iznijetō, članovi Odbora su jednoglasno pocrtali važnost okončanja aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na realizaciji preporuka koje nisu ili su djelimično realizovane, te pravovremenog dostavljanja izveštaja Državnoj revizorskoj instituciji s tim u vezi.

Članovi Odbora su, takođe, apostrofirali kvalitet dosadašnje saradnje sa Državnom revizorskog institucijom i pozdravili praksu kontinuiranog uključivanja potrošačkih jedinica iz sektora odbrane i bezbjednosti u godišnje planove revizije.

Na bazi sprovedene rasprave, Odbor je jednoglasno prihvatio Konačan izveštaj Državne revizorske institucije o kontrolnoj reviziji Ministarstva unutrašnjih poslova.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali senator Državne revizorske institucije dr Branislav Radulović, sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova Vesna Brajović i načelnica Službe za finansijske, opšte i pomoćne poslove u Ministarstvu Radmila Jakšić. Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovala predstavnica Instituta „Alternativa“.

Predlog za imenovanje direktora Uprave policije razmotren je na **27. sjednici** Odbora, održanoj 27. jula 2018. godine. Po pozivu, sjednici su prisustvovali ministar unutrašnjih poslova Mevludin Nuhodžić i kandidat za direktora Uprave policije dr Veselin Veljović. Saglasno prethodno upućenom zahtjevu, sjednici je prisustvovala predstavnica Instituta „Alternativa“.

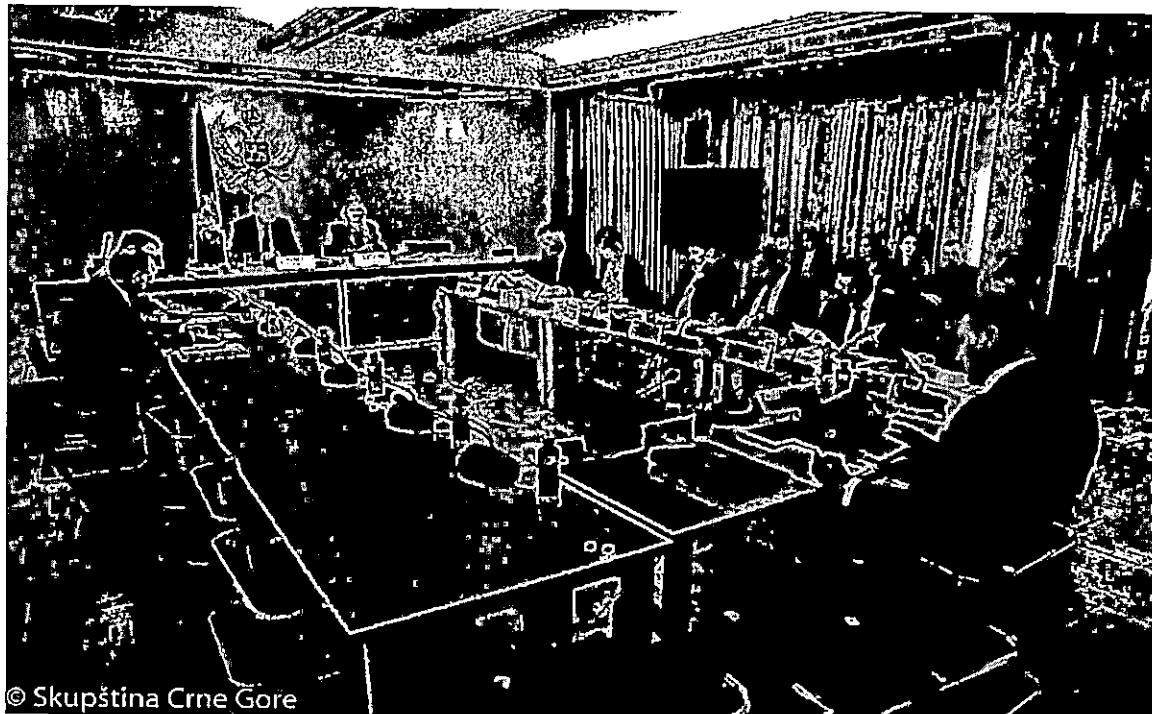
Uvažavajući obrazloženje iznijeto u Predlogu za imenovanje, te razgovor sa ministrom unutrašnjih poslova i kandidatom dr Veselinom Veljovićem, kao i diskusiju koja je uslijedila s tim u vezi, Odbor za bezbjednost i odbranu je predložio Skupštini da Vladi Crne Gore uputi Mišljenje da se za direktora Uprave policije imenuje dr Veselin Veljović.

Na **28. sjednici**, održanoj 24. oktobra 2018. godine, članovi Odbora su razmotrili *Predlog strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore*.

Odbor je detaljno upoznat sa osnovnim opredjeljenjima nacionalne bezbjednosne politike, nacionalnim bezbjednosnim interesima i ciljevima, elementima politike nacionalne bezbjednosti, strategijskim i regionalnim kontekstom bezbjednosnog okruženja, bezbjednosnim izazovima, rizicima i prijetnjama, strukturom, stanjem, elementima kriznog upravljanja, te resursima potrebnim za funkcionisanje sistema sadržanim u Predlogu strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore.

Uvažavajući činjenicu da je Crna Gora članstvom u NATO ostvarila jedan od dva ključna vanjskopolitička prioriteta i postala integralni dio sistema kolektivne bezbjednosti kao i da, uz navedeno, postoji potreba za redefinisanjem bezbjednosnih odgovora Crne Gore u kontekstu konstantnih i dubokih promjena u savremenom bezbjednosnom okruženju, Odbor je apostrofirao važnost uspostavljanja sistemskog okvira za ostvarivanje bezbjednosnih interesa Crne Gore, te utvrđivanje ključnih smjernica za definisanje nacionalnih politika bezbjednosti.

Tokom rasprave je, takođe, istaknut značaj proaktivnog pristupa sa ciljem da se izazovi rizici i prijetnje pravovremeno predvide i analiziraju, da se odgovori na iste unaprijed definišu, te stvore uslovi za jedinstvo akcije svih relevantnih subjekata uz obezbjeđivanje efikasne i održive upotrebe resursa, kao i potrebne otpornosti i sposobnosti oporavka svih elemenata sistema bezbjednosti uz ocjenu da Strategija treba da bude održiva, dugoročna ali i podložna promjenama u svrhu unapređenja sistema nacionalne bezbjednosti.

© Skupština Crne Gore

Polazeći od toga da je najbolji način za garantovanje dugoročne i održive bezbjednosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta države upravo pristup kolektivnom i kooperativnom sistemu bezbjednosti i odbrane kroz članstvo u NATO, što je Crna Gora pravovremeno prepoznala, Odbor je pozdravio inkorporiranje principa ključnih strateških

dokumenata Alijanse, prepoznavanje naših obaveza koje proističu iz procesa pristupnih pregovora sa Evropskom unijom, kao i potreba usaglašavanja sa principima Zajedničke vanjske i bezbjednosne politike Evropske unije, o čemu se posebno vodilo računa prilikom rada na tekstu Predloga strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore.

Članovi Odbora su na sjednici detaljno razmotrili predočene vitalne, strategijske i ostale važne interese nacionalne bezbjednosti, prozašle iz temeljnih vrijednosti definisanih Ustavom Crne Gore, a u svrhu iskaza najvažnijih potreba građana i države. Posebna pažnja posvećena je elementima politike nacionalne bezbjednosti koju čine nacionalna bezbjednosna, vanjska, ekonomска, politika odbrane, unutrašnje bezbjednosti, politika zaštite od prirodnih i vještački izazvanih katastrofa, zaštite ljudskih prava, socijalne politike i druge.

U kontekstu analize bezbjednosnog okruženja, konstatovano je da stanje na globalnom nivou karakterišu stalne i dinamične promjene, nepredvidivost i interakcija različitih bezbjednosnih faktora i trendova kao i da je, imajući u vidu iznijeto, važno uspostaviti mehanizme i metode za prevenciju, hitno i efikasno reagovanje i, u krajnjem, neutralisanje uticaja nepredviđenih izazova, rizika i prijetnji, prvenstveno kroz koordinisano angažovanje civilnih i vojnih mehanizama. U odnosu na regionalni nivo ukazano je, između ostalog, da su promjene na geostrateškom planu uticale da Zapadni Balkan ponovo postane zona jakog interesovanja određenih međunarodnih aktera čiji je primarni cilj sprečavanje daljeg evropskog i evroatlantskog puta pojedinih država regiona, te da navedeno uslovljava konkretne reakcije prema regionu posebno hibridnog karaktera, što predstavlja ozbiljan bezbjednosni izazov i može imati značajne posljedice po regionalnu stabilnost i usporiti integracione procese. Imajući u vidu da Crna Gora regionalno pripada i balkanskom i mediteranskom podneblju, a subregionalno jadranskom basenu, konstatovano je da na njenu bezbjednost negativno mogu uticati krize u neposrednom okruženju, ali i krize u udaljenim regionima kao što su Istočna Evropa, Bliski istok i Sjeverna Afrika, te regioni Crnog i Kaspijskog mora i Kavkaza.

Članovi Odbora su poseban dio sjednice posvetili diskusiji o bezbjednosnim izazovima, rizicima i prijetnjama, a koji se odnose na oružanu agresiju, terorizam i nasilni ekstremizam, proliferaciju konvencionalnog i naoružanja za masovno uništenje, sajber prijetnje, hibridne prijetnje, organizovani kriminal, ugrožavanje javne bezbjednosti, ugrožavanje ekonomске i energetske bezbjednosti, ilegalne migracije, pojačano obavještajno djelovanje pojedinih država i sistema, ugrožavanje ili uništenje elemenata kritične infrastrukture, ugrožavanje bezbjednosti mora, podmorja i morskog dna, prirodno i vještački izazvane nesreće i katastrofe, te na nedostatak prirodnih resursa i degradaciju životne okoline. S tim u vezi, predočeni su mehanizmi reagovanja na navedene izazove, rizike i prijetnje, kao i identifikovani instrumenti i mehanizmi za razvoj, zaštitu i ostvarivanje nacionalnih interesa Crne Gore, samostalno i u saradnji sa saveznicima i partnerima.

Na sjednici je, takođe, konstatovano da je postojanje jakog ali i fleksibilnog sistema nacionalne bezbjednosti, sposobnog da se prilagodi i efikasno, adekvatno i u potpunosti odgovori na sve savremene bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje, jedan od preduslova za ostvarivanje nacionalnih bezbjednosnih ciljeva i interesa, kao i za očuvanje nacionalne

bezbjednosti koje se ostvaruje kroz optimalno, integrisano i fleksibilno funkcionisanje elemenata sistema. Istaknuto je da su osnovni principi na kojima se zasniva sistem nacionalne bezbjednosti liderstvo i jasne političke smjernice, jedinstvo akcije svih subjekata sistema, efikasna i održiva upotreba svih dostupnih resursa, stalna modernizacija elemenata sistema i njegova sposobnost oporavka, saradnja sa civilnim sektorom, razmjena informacija i znanja, integritet i transparentnost, te da integrisano upravljanje sistemom nacionalne bezbjednosti obezbeđuje koordinaciju i saradnju različitih organizacija i institucija koje obavljaju zajedničke i kombinovane civilne, policijske i vojne dužnosti na nivou države ili lokalne samouprave u situacijama redovnog, vanrednog i ratnog stanja, i u kriznim situacijama.

Pored navedenog, članovi Odbora su u diskusiji razmotrili strukturu sistema nacionalne bezbjednosti sa osvrtom na osnovne i posebne elemente, te krizno upravljanje koje predstavlja jedan od ključnih NATO zadataka, a odnosi se na koordinisanu upotrebu elemenata diplomatske, informacione, vojne i ekonomске moći u kompleksnom bezbjednosnom okruženju, kako bi se preduprijeđila kriza, spriječila eskalacija sukoba u oružani konflikt i savladala neprijateljstva, u slučaju njihovog pojavljivanja. U kontekstu navedenog, članovi su iskazali podršku predloženim koracima koji imaju za cilj uspostavljanje jedinstvenog sistema kriznog upravljanja u Crnoj Gori.

Na sjednici je, takođe, bilo riječi o postojanju i dostupnosti odgovarajućih resursa za funkcionisanje sistema nacionalne bezbjednosti. Saglasno navedenom, Odbor je ocijenio važnim razvoj, edukaciju i usavršavanje kadra kao ključne komponente za unapređenje nacionalnih kapaciteta, te istakao značaj transparentnog planiranja i korišćenja budžetskih sredstava za bezbjednosno-odbrambene potrebe.

U kontekstu rasprave o glavnim preduslovima za uspješnu implementaciju Strategije nacionalne bezbjednosti, Odbor je podržao predočene smjernice s tim u vezi, a koje se odnose na definisanje sistema za upravljanje u kriznim situacijama, regulisanje interventne rezerve, regulisanje pitanja kritičnih infrastruktura, usklađivanje Zakona o odbrani i Zakona o Vojsci Crne Gore, te propisa u oblasti elektronskih komunikacija.

Nakon sprovedene rasprave, uz konstataciju da se donošenjem i implementacijom predmetnog dokumenta stvaraju uslovi za ostvarivanje vizije demokratske, bezbjedne, prosperitetne i međunarodno uvažene države, Odbor je većinom glasova predložio Skupštini da usvoji Predlog strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore.

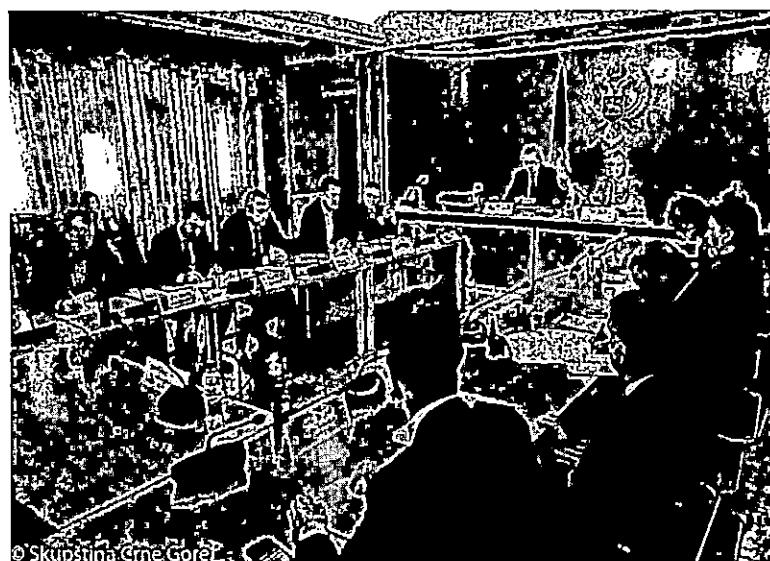
Po pozivu, sjednici su prisustvovali ministar odbrane mr Predrag Bošković i generalni direktor Direktorata za politiku odbrane mr Ivica Ivanović, dok je u skladu sa prethodno upućenim zahtjevom, sjednici prisustvovala i predstavnica Instituta „Alternativa“.

Odbor je na **29. sjednici**, održanoj 2. novembra 2018. godine održao *konsultativno saslušanje na temu „Kontrola granica i dijeljenje informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma sa posebnim osvrtom na: sistem napredne informacije o putnicima, evidenciju imena putnika i prikupljanje biometrijskih podataka“*.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali državni sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova Dragan Pejanović, direktor Uprave policije dr Veselin Veljović, pomoćnik direktora za Sektor granične policije Vesko Damjanović, pomoćnik direktora za Sektor kriminalističke policije Enis Baković i Boris Mugoša iz Službe za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora. Saglasno prethodno upućenom zahtjevu, sjednici je prisustvovala predstavnica Instituta „Alternativa“.

Odbor je informisan o rezultatima ostvarenim u proteklom periodu, aktuelnim stanjem, te predstojećim koracima na planu unapređenja kontrole granica i dijeljenja informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i drugih oblika nezakonitog ponašanja. Ovom prilikom, Odboru su predstavljeni elementi organizacione strukture granične bezbjednosti u Crnoj Gori utemeljeni u pozitivnopravnim propisima, organizacija rada, funkcionisanje i rezultati ovog segmenta sistema bezbjednosti.

Polazeći od činjenice da terorizam u svim oblicima i manifestacijama, predstavlja jednu od najtežih prijetnji međunarodnom miru i sigurnosti, Odbor je ocijenio naročito važnim proaktivno praćenje usaglašenosti sa relevantnim međunarodnim standardima, nadzor nad sprovođenjem međunarodnih obaveza koje se odnose na bezbjednost granice i razmjenu informacija u kontekstu vraćanja ili preseljenja stranih boraca-terorista (FTF), uključujući i one sadržane u Rezoluciji Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 2396.

Saglasno navedenom, a u kontekstu realizacije Plana parlamentarnog nadzora za 2018. godinu, rasprava na sjednici bila je bazirana na predočenom u Informaciji Ministarstva unutrašnjih poslova (br. 061/18-75732/2 od 24.10.2018. godine, dopuna- br. 050/18-79135/2 od 1.11.2018. godine), koja je Odboru dostavljena na zahtjev, a u kojoj su sadržani podaci o predmetnoj temi sa posebnim osvrtom na tematske cjeline: sistem napredne informacije o putnicima, evidenciju imena putnika i prikupljanje biometrijskih podataka.

Tokom rasprave, konstatovano je da se granična kontrola svih lica koja prelaze državnu granicu sprovodi vršenjem graničnih provjera na graničnim prelazima, saradnjom sa drugim organizacionim jedinicama Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova i stalnom obukom na otkrivanju falsifikovanih dokumenata.

Rasprava na sjednici je potvrdila da ugrožavanje bezbjednosti državne granice pojavnim oblicima poput ilegalnih migracija, krijućarenja ljudi i roba i drugim nezakonitim radnjama predstavlja globalni bezbjednosni problem koji iziskuje pravovremenu i adekvatnu društvenu reakciju na sprečavanju, otkrivanju i suzbijanju navedenih pojava i to normativnim mjerama, administrativnim i operativnim, kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i međunarodnom planu.

U skladu sa iznijetim, predočeno je da sistem napredne informacije o putnicima (Advance Passenger Information, API) podrazumijeva automatski sistem dostavljanja podataka o putnicima putem elektronske komunikacije, kojim se biografski podaci iz pasoša putnika prikupljaju od strane avio kompanija i prenose na bezbjednosne agencije za kontrolu granica, prije odlaska ili dolaska leta na odredišni aerodrom. S tim u vezi, Odbor je apostrofirao važnost implementacije Zakona o graničnoj kontroli, kao i međunarodnih obaveza koje je Crna Gora preuzeila kroz rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 2178 i 2309, te politički obavezujuće Odluke Ministarskog savjeta OEBS-a iz 2016. godine koja tretira navedeno pitanje.

Članovi Odbora su, saglasno navedenom, iskazali podršku aktivnostima na uspostavljanju Nacionalnog sistema za dostavljanje podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju unaprijed u predviđenom roku, cijeneći da navedeno predstavlja efikasan način za unapređenje upravljanja granicom i povećanje vazduhoplovne bezbjednosti.

Tokom rasprave, posebna pažnja bila je posvećena i pitanju evidencije imena putnika (Passenger Name Record, PNR), koja predstavlja sistem manuelne obrade podataka iz sistema registracije putnika, podrazumijevajući analizu i procjenu rizika radi sprečavanja, otkrivanja, istrage i krivičnog gonjenja učinilaca krivičnih djela terorizma i drugih oblika teških krivičnih djela. Odbor je upoznat sa kapacitetima sa kojima Crna Gora raspolaže, stanjem u zemljama regiona po ovom pitanju, kao i sa nalazima Međunarodne organizacije za izbjeglice s tim u vezi. Imajući u vidu da zakonskim aktima još uvijek nije propisan pravni okvir za prijem i obradu PNR podataka, a uvažavajući činjenicu da se radi o složenom procesu koji podrazumijeva usklađivanje sa velikim brojem propisa, Odbor je ocijenio svršishodnim preuzimanje postepenih aktivnosti kako bi se obezbjeđivanjem navedenog, te integracijom sa API sistemom, stvorio zajednički sistem i obrazovala policijska jedinica koja će, kroz analizu rizika, obrađivati podatke o putnicima u jedinstvenom PNR sistemu.

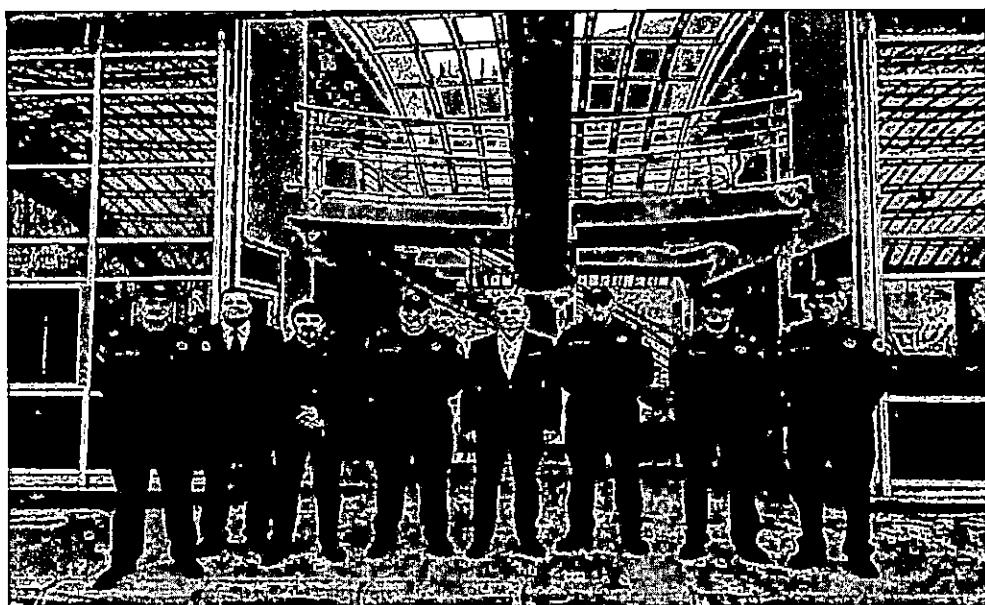
Odbor se, pored navedenog, upoznao i sa rezultatima na planu prikupljanja biometrijskih podataka i kapacitetima za elektronsko čitanje pasoša kroz upotrebu specijalne tehnologije, te ostvarivanja uvida u biometrijske podatke nosilaca elektronskih pasoša pristupanjem sistemu koji je ustanovila Međunarodna organizacija za civilno vazduhoplovstvo. Na temelju sprovedene diskusije ocijenjeno je važnim pristupanje PKD bazi podataka, saglasno obavezi iz Rezolucije 2396 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, a u skladu sa obavezama država članica OEBS-a u procesu implementacije Odluke Ministarskog savjeta MC.DEC/11/09.

Apostrofirajući značaj pružanja parlamentarnog doprinosu međunarodnoj kontroli granica i dijeljenju informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i drugih

oblika nezakonitog ponašanja, nakon sprovedene rasprave, Odbor je jednoglasno usvojio sljedeće:

Z A K L J U Č K E:

1. Odbor podržava nastavak jačanja dobre regionalne i međunarodne saradnje u pravcu preduzimanja zakonodavnih aktivnosti i operativnih mjera, radi uspostavljanja sistema napredne informacije o putnicima, razvijanja sposobnosti pribavljanja, obrade i analize evidencije imena putnika, kao i implementiranja sistema za prikupljanje biometrijskih podataka, uz puno poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istrage terorističkih djela;
2. Imajući u vidu da su za realizaciju navedenih aktivnosti potrebna i odgovarajuća finansijska sredstva, Odbor iskazuje spremnost da se ovom pitanju posveti posebna pažnja prilikom razmatranja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu;
3. Odbor će, u cilju cijelovitog sagledavanja iznijetog pitanja, saglasno članu 15 stav 2 tačka 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, realizovati posjetu graničnim prelazima sa Bosnom i Hercegovinom (Ilijo Brdo) i Republikom Hrvatskom (Debeli brijeg) u utorak, 6. novembra 2018. godine.

Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu sa Izvještajem o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost razmotren je na 30. sjednici Odbora, održanoj 23. novembra 2018. godine.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali: Marija Uljarević, načelnica Direkcije za budžetsko računovodstvo i izvještavanje u Ministarstvu finansija; Dragan Pejanović, državni sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova; Radmila Jakšić, načelnica Službe za finansijske, opšte i pomoćne poslove Ministarstva unutrašnjih poslova; Sanja Raičević, načelnica Sektora za pravne i ekonomske poslove u Agenciji za nacionalnu bezbjednost; Vesna Ivanović, načelnica Odjeljenja za ekonomsko-finansijske poslove u Agenciji za nacionalnu bezbjednost; Nada Uličević, v.d. sekretara Ministarstva odbrane; Marko Drobnjak, šef Službe za finansijsko poslovanje u Ministarstvu odbrane; Zoran Jelić, senator u Državnoj revizorskoj instituciji i Stana Bešović, načelnica Sektora u DRI, kao i predstavnica Instituta „Alternativa“, u skladu sa ranije upućenim zahtjevom.

Tokom rasprave, a na temelju iznijetog u obrazloženju Predloga zakona, ukazano je da su za finansiranje izdataka odbrane utrošena sredstva u iznosu od 44,54 miliona eura što je za 7,48% više od planiranog iznosa i čini 2,06% ukupnih izdataka budžeta. Sa druge strane, konstatovano je da su utrošena sredstva za finansiranje izdataka javnog reda i bezbjednosti iznosila 155,93 miliona eura što je 7,97% više od planiranog iznosa i čini 7,21% ukupnih izdataka.

Odbor je, u kontekstu diskusije o Predlogu zakona u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo odbrane, konstatovao da su u okviru programa Međunarodna saradnja aktivnosti tokom 2017. godine bile, između ostalog, usmjerenе na funkcionisanje mreže vojno-diplomatskih predstavništava, kao i da su uplaćena sredstva na ime priloga za finansiranje mirovnih misija Ujedinjenih nacija. Takođe, istaknuto je da su realizovane obaveze iz oblasti bilateralne i multilateralne saradnje shodno sklopljenim sporazumima i memorandumima. Uplaćena je i godišnja kontribucija za članstvo u NATO, a realizovane su i obaveze shodno Bečkom dokumentu o kontroli naoružanja.

Kada je riječ o programu Vojska za navedenu potrošačku jedinicu predočeno je da je, tokom 2017. godine, fokus bio na: realizaciji mjera i aktivnosti iz Plana integracija za punopravno članstvo Crne Gore u NATO, kao i ciljeva sposobnosti; učešću pripadnika Vojske u mirovnim misijama „RESOLUTE SUPPORT“ u Avganistanu, „EUTM“ u Maliju, „MINURSO“ u Zapadnoj Sahari i „ATALANTA“ u Somaliji; sklapanju većeg broja sporazuma i realizovanju obaveza iz oblasti vojno-vojne saradnje sa partnerskim zemljama; izvršenju prodaje i uništavanju dijela naoružanja i vojne opreme. Takođe, nastavljen je proces opremanja i modernizacije jedinica Vojske u skladu sa NATO standardima, te realizovan veći broj kurseva i seminara, obuka i učešća pripadnika Vojske na većem broju vježbi u zemlji i inostranstvu, kao i prijem vojnika po ugovoru.

Članovi Odbora su razmotrili pitanje utroška i realizacije aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova u 2017. godini po programima rada. Saglasno navedenom, posebno je ukazano na učinjeno u okviru programa Integrисано управљање гранicom i navedeno da je u prethodnoj godini izvršena nabavka čitača dokumenata za potrebe Ministarstva, nabavka motornih vozila za Upravu carina, nabavka kombi i terenskih motornih vozila za potrebe Sektora granične policije, kao i nabavka digitalnog portabl rendgen sistema, kompjuterske opreme, te sistema za video nadzor za potrebe Uprave carina. Takođe,

predviđeni su ostvareni rezultati i raspodjela sredstava za izvršavanje zadataka i ciljeva u rangu Uprave policije, kao i raspodjela sredstava za programe Vanredne situacije i civilna bezbjednost, Upravni poslovi i Administracija.

Odbor se upoznao i sa realizacijom projektnih aktivnosti Ministarstva u protekloj godini a koje su se, između ostalog, odnosile na adaptaciju prostora u objektu „Limenka“ u Podgorici, rekonstrukciju objekata stanice policije i objekata Ministarstva u Gusinju, Krenzi i Zoganjama, te izgradnje smještajnih objekata za Specijalnu antiterorističku jedinicu i Posebnu jedinicu policije na Zlatici.

U dijelu rasprave o Predlogu zakona u kontekstu rada Agencije za nacionalnu bezbjednost, Odbor je ocijenio da su odobrena budžetska sredstva, između ostalog, omogućila realizaciju planiranih aktivnosti iz djelokruga rada Agencije na unutrašnjem i međunarodnom planu, jačanje tehničke opremljenosti uz primjenu novih standarda sa posebnim akcentom na oblast bezbjednosne međunarodne razmjene i zaštite tajnih podataka, te zaštitu informaciono-komunikacionih sistema, kao i nastavak procesa unapređenja kadrovskih kapaciteta Agencije. Odbor je pozdravio aktivnosti na jačanju tehničke opremljenosti Agencije, te sprovedenu nabavku nove i nadogradnju postojeće tehničke opreme u cilju primjene i neophodnosti dostizanja visokog nivoa kvaliteta rada u domenu NATO standarda.

Tokom diskusije na sjednici, predstavnik Državne revizorske institucije predviđao je nalaze Izvještaja o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice iz sektora odbrane i bezbjednosti i dao pojašnjenja s tim u vezi.

Odbor se upoznao sa preporukama Državne revizorske institucije koje se odnose na obavezu Ministarstva odbrane da izvrši korekciju podataka u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazanih na poziciji 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda i istovremeno podržao preporuke koje se odnose na evidentiranje prihoda naplaćenih preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda u Glavnu knjigu državnog trezora, kao i na plaćanje izdataka nastalih u 2017. godini, a u skladu sa godišnjim Zakonom o budžetu.

Takođe, članovi Odbora su upoznati sa preporukama koje tretiraju finansijsko poslovanje Ministarstva unutrašnjih poslova i nakon rasprave koja je uslijedila, podržali iznijete sugestije u pravcu evidentiranja priliva u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kao i članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Na temelju dostavljenog dokumenta i sprovedene rasprave, Odbor je većinom glasova predložio Skupštini da usvoji Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu.

Na sjednici je razmotrena i tačka dnevnog reda *Izbor zamjenika predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu*. Nakon sprovedene rasprave po ovoj tački dnevnog

reda, članovi Odbora sa tri glasa »za«, pet glasova »protiv« i dva »uzdržana« glasa nisu podržali predlog da se za zamjenika predsjednika Odbora izabere Nebojša Medojević.

Odbor je na **31. sjednici**, održanoj 30. novembra 2018. godine, održao konsultativno saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, kapetana fregate Igora Vujačića, prije stupanja na dužnost pomoćnika izaslanika odbrane u Republici Austriji - Beč, ujedno pomoćnika vojnog savjetnika u Stalnoj misiji Crne Gore pri UN, OEBS i drugim međunarodnim organizacijama u Beču, na rezidentnoj osnovi i pomoćnika izaslanika odbrane u Republici Slovačkoj, Republici Češkoj i Republici Mađarskoj, na nerezidentnoj osnovi.

U kontekstu uvodnog izlaganja, kapetan fregate Igor Vujačić je upoznao članove Odbora sa dosadašnjim radom, kao i težistem aktivnosti za vrijeme predstojećeg mandata. Istakao je da vojno diplomatska predstavništva imaju za cilj postizanje što boljih rezultata međunarodne vojne saradnje i pozicioniranje državnih interesa Crne Gore na visokom nivou, promociju njenih prioriteta i permanentan nastavak izgradnje uspješne komunikacije na bilateralnoj i multilateralnoj osnovi.

S tim u vezi, kako bi naglasio svoje težište u aktivnostima sa zemljama prijema, kapetan fregate Igor Vujačić je naveo bitne oblasti i aktivnosti koje su karakterisale prethodni period, istakavši veoma intenzivnu saradnju Ministarstva odbrane Crne Gore sa Ministarstvom odbrane Republike Austrije i njenim oružanim snagama.

Izražavajući čast i zadovoljstvo što će obavljati ovu veoma značajnu i odgovornu funkciju, Vujačić je iskazao uvjerenje da će mu dužnost na koju je imenovan predstavljati profesionalni izazov koji će donijeti novo bogato iskustvo kako sa profesionalnog aspekta tako i aspekta ostvarivanja novih i jačanja postojećih međunarodnih kontakata, koji su od izuzetne važnosti za realizaciju mnogih projekata, oblasti saradnje i vanjskopolitičkih ciljeva Crne Gore.

Shodno navedenom, istakao je volju i spremnost da kapacitetima, načinom rada i dosadašnjim iskustvom adekvatno odgovori zadatu i pruži doprinos daljem unapređenju bilateralne i multilateralne saradnje kroz aktivnosti sa ministarstvima odbrane navedenih država i vojno-diplomatskim predstavnicima i svojim aktivnim učešćem u radu OEBS-a i Kancelarije OUN-a respektivno doprinese radu Stalne misije Crne Gore.

Nakon sprovedene sveobuhvatne rasprave, Odbor je izrazio punu podršku aktivnostima koje je kapetan fregate Igor Vujačić predstavio kao prioritete za vojno-diplomatsku saradnju Crne Gore sa zemljama prijema.

Sjednici je prisustvovala i predstavnica Instituta „Alternativa“, u skladu sa ranije dostavljenim zahtjevom.

Članovi Odbora su na **32. sjednici**, održanoj 17. decembra 2018. godine, razmotrili *Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost.*

© Skupština Crne Gore

Saglasno navedenom, članovi su kroz diskusiju sa predstavnikom predлагаča zakona, te predstavnicima potrošačkih jedinica u sektoru odbrane i bezbjednosti, ostvarili detaljan uvid u predviđenu raspodjelu sredstava za predmetnu oblast, sa akcentom na razvojne projekte, regionalnu i međunarodnu saradnju, modernizaciju i jačanje ukupnih kapaciteta datog sektora.

Uvažavajući iznijeto, Odbor je iskazao podršku planiranim aktivnostima Ministarstva odbrane u pogledu dalje modernizacije i opremanja, a u skladu sa utvrđenim aktivnostima kroz programe Međunarodna saradnja, Vojska i Administracija i, saglasno navedenom, pozitivnim ocijenio ulaganja u nabavku višenamjenskih helikoptera, zanavljanje uniformi, te planiranu nabavku oklopnih vozila u narednom periodu.

Na sjednici je konstatovano da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu predviđeno izdvajanje sredstava za deset programa u okviru potrošačke jedinice Ministarstvo unutrašnjih poslova i to: Vanredne situacije i civilna bezbjednost, Integrисано управљање граником, Управни послови, Администрација, Управа полиције, Управа полиције-Администрација, Спремљавање пранја новца и финансирања тероризма, Збринјавање избеглица, Центар за азил и Канцеларија за борбу против трговине људима.

U skladu sa iznijetim, članovi Odbora su iskazali posebno interesovanje za način utroška planiranih budžetskih sredstava, realizovano i predviđeno u sklopu

implementacije Strategije za integrисано управљање гранicom, те остварено у домену implementacije dugoročних развојних пројеката Министарства унутрашњих послова. Такође, посебна пажња била је посвећена програмима рада Управе полиције, као и планираном утрошку средстава за програме Спремање прања новца и финансирања тероризма, Центар за азил и Збринјавања избеглица.

Prilikom diskusije о предвиђеним средствима за два програма у оквиру Агенције за националну безбедност, чланови Оdbora су pozdravili nastavak улагања у надоградњу и унапређење постојећих система у складу са савременим дистингуцијама, а у циљу поштовања прописаних стандарда NATO у области заштите тајних података и обезбеђења услова за добијање обавезујућих сertifikata, као и у погледу набавке потребне опреме за безбедност која је директно у функцији изврšавања послова и задатака из надлеžности Агенције.

Odbor је, по сprovedеној расправи, једногласно усвојио Миšljenje да су средства за потроšачке единице у сектору безбедности и одбране у Предлогу закона о budžetu Crne Gore за 2019. годину realno utvrđena, te да омогуćavaju поступање у складу са utvrđenim nadležnostima.

Po pozivu, sjednici su ispred Министарства финансија prisustvovali Bojan Paunović, вршилац dužnosti generalnog direktora Direktorata za državni budžet, Slobodanka Burić, načelnica Direkcije за planiranje javnih investicija i Ljubica Radović, samostalna savjetnica u Direktoratu za državni budžet. Ispred Министарства одбране prisustvovali су državni sekretar Slobodan Filipović i шef Službe за финансијско посovanje Marko Drobnjak, dok su Министарство унутрашњих послова, овом прilikom, представљали sekretarka Vesna Brajović, generalni direktor Direktorata за послове надзора Danilo Ćupić i načelnica Službe за финансијске, опште и помоћне послове Radmila Jakšić. Ispred Агенције за националну безбедност sjednici су prisustvovalе načelnica Sektora за правне и економске послове Sanja Raičević i načelnica Odjeljenja за економско-finansijske послове Vesna Ivanović.

Saglasno prethodno upućеном zahtjevu sjednici je prisustvovala i predstavnica Instituta »Alternativa«.

Na 33. sjednici Odbora, održanoj 20. decembra 2018. godine, чланови су једногласно усвојили *Plan parlamentarnog nadzora za 2019. godinu*, у складу са одредбом члана 12 ст. 1 и 2 Закона о парламентарном надзору у области безбедности и одбране која прописује да се парламентарни надзор vrši redovno prema godišnjem плану који donosi Odbor do kraja календарске године за наредну годину i vanredno po potrebi.

Sjednici je, у складу са ranije podnijетим заhtjevom, prisustvovala i predstavnica Instituta „Alternativa“.

3. MEĐUNARODNE I OSTALE AKTIVNOSTI ČLANOVA I SLUŽBE ODBORA

3.1

Naziv aktivnosti	SASTANAK PREDSJEDNIKA ODBORA OBRADA MIŠA STANIŠIĆA SA AMBASADOROM REPUBLIKE ČEŠKE U CRNOJ GORI N.J.E. KARELOM URBANOM
Datum	23. januar 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Skupština Crne Gore
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić, sekretarka Odbora Zorana Baćović, samostalna savjetnica II u Sekretarijatu Odbora Vera Damjanović, samostalna savjetnica III u Sekretarijatu Odbora Ivana Gardašević
Kratak opis aktivnosti	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i ambasador Republike Češke u Podgorici Karel Urban razgovarali su o odnosima Crne Gore i Republike Češke, kao i o zajedničkim izazovima dvije zemlje poput ruskog uticaja, borbe protiv terorizma, te hibridnog ratovanja. U kontekstu ovih izazova, ambasador je izrazio spremnost Republike Češke da ponudi stručnu i tehničku pomoć Crnoj Gori i dodao da bi od posebne koristi bila bliža saradnja policija dvaju zemalja. Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i ambasador Urban takođe su razgovarali o problemu organizovanog kriminala i korupcije ali i sajber kriminalu.

3.2

Naziv aktivnosti	PRISUSTVO PREDSJEDNIKA ODBORA OBRADA MIŠA STANIŠIĆA SVEČANOSTI POLAGANJA VIJENACA NA SPOMENIKU PALIH MORNARA U ŠKALJARIMA I SASTANAK SA PREDSJEDNICOM ODBORA ZA ODBRANU PARLAMENTA REPUBLIKE ČEŠKE JANOM ČERNOCHOVOM
Datum	11. februar 2018. godine
Mjesto	Kotor, Crna Gora
Organizator	Ambasada Republike Češke u Crnoj Gori
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić
Kratak opis aktivnosti	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić prisustvovao je svečanosti polaganja vjenaca na spomeniku palih mornara u Škaljarama, u organizaciji Ambasade Republike Češke u Crnoj Gori. Ovom prilikom realizovan je i sastanak sa predsjednicom Odbora za odbranu Parlamenta Republike Češke Janom Černochovom u Kotoru.

3.3

Naziv aktivnosti	INTERPARLAMENTARNA KONFERENCIJA ZA ZAJEDNIČKU VANJSKU I BEZBJEDNOSNU POLITIKU I ZAJEDNIČKU BEZBJEDNOSNU I ODBRAMBENU POLITIKU
Datum	15-17. februar 2018. godine
Mjesto	Sofija, Republika Bugarska
Organizator	Evropska služba za vanjske poslove
Učesnici	Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu Milorad Vučetić i prof. dr Miodrag Vuković i predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić. Ispred Sekretarijata Odbora konferenciji je prisustvovala samostalna savjetnica III Ivana Gardašević.
Kratakopis aktivnosti	<p>Dvodnevna Interparlamentarna konferencija za Zajedničku vanjsku i bezbjednosnu politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku bavila se prioritetima i strategijama Evropske unije u oblasti Zajedničke vanjske i bezbjednosne politike.</p> <p>Otvarami konferenciju, visoka predstavnica EU za vanjsku i bezbjednosnu politiku, Federika Mogherini kazala je da se Crna Gora i Albanija ističu u odnosu na ostale kandidate za članstvo svojim aktivnim učešćem u usklađivanju i oblikovanju vanjske i odbrambene politike Unije.</p> <p>Predsjednik Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta Dejvid Mekalister poručio je u svom obraćanju da zemlje Evropske unije moraju rješavati goruće probleme poput dezinformacija i hibridnog ratovanja zajedničkim snagama.</p> <p>Konferencija je okupila delegacije nacionalnih parlamenata članica Evropske unije i zemalja posmatrača, kao i predstavnike Evropskog parlamenta u cilju vođenja konstruktivnih rasprava o aktuelnim temama iz predmetnih oblasti.</p> <p>U fokusu dvodnevne konferencije, pored navedenog, bila su pitanja jačanja EU i NATO saradnje u oblasti borbe protiv terorizma, sajber napada, hibridnog ratovanja, kao i saradnja u oblasti pomorske bezbjednosti.</p>

3.4

Naziv aktivnosti	SASTANAK ODBORA ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU I ODBORA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE SA DELEGACIJOM ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE BUGARSKE
Datum	6. mart 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Skupština Crne Gore

Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i članica Marta Šćepanović; predsjednik Odbora za evropske integracije Adrijan Vuksanović i članovi Mihailo Andušić, Nikola Rakočević i Daliborka Pejović
Kratak opis aktivnosti	<p>Na sastanku, predsjednik Odbora za evropske integracije Adrijan Vuksanović upoznao je goste sa trenutnom dinamikom pregovaračkog procesa i tom prilikom zahvalio kolegama iz Bugarske na nemjerljivoj podršci koju pružaju Crnoj Gori na njenom putu ka Evropskoj uniji. On je istakao da rezultati koje postiže Crna Gora u procesu integracija govore da smo lideri u regionu, te da se pored njegovanja dobrosusjedskih odnosa na Zapadnom Balkanu, Crna Gora zalaže za princip vrednovanja napretka po sopstvenim zaslugama.</p> <p>Predsjednica Odbora za vanjske poslove Narodne skupštine Republike Bugarske Džema Grozdanova naglasila je da je cilj posjete pružanje podrške Crnoj Gori na njenom evropskom putu, sa željom da se uradi više u naredne dvije godine, koje će biti od velike važnosti kada je proces integracija u pitanju. Takođe, ona je istakla važnost zatvaranja poglavlja 23 i 24, kao i rad na rješavanju bilateralnih sporova i sprovođenju unutrašnjih reformi.</p> <p>Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić podsjetio je da je Bugarska jedna od prvih zemalja koja je priznala obnovu nezavisnosti Crne Gore, podržala punopravno članstvo u NATO, te zaključio da su diplomatski odnosi dvije zemlje na zavidnom nivou.</p> <p>Pored predsjednika dva odbora, na sastanku su učestvovali članovi/ce Odbora za bezbjednost i odbranu Marta Šćepanović i Odbora za evropske integracije Mihailo Andušić, Nikola Rakočević i Daliborka Pejović.</p>

3.5

Naziv aktivnosti	KONFERENCIJA „ZAPADNI BALKAN: ULOGA ŽENA U SUZBIJANJU NASILNOG EKSTREMIZMA“
Datum	18-20. april 2018. godine
Mjesto	Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Organizator	Međunarodni Republikanski Institut (IRI)
Učesnici	Vera Damjanović, samostalna savjetnica II u Sekretarijatu Odbora
Kratak opis aktivnosti	Na skupu je bilo rijeći o nizu pitanja koja se odnose na nasilni ekstremizam s posebnim akcentom na ulogu žena kao počinilaca i proizvođača promjena, a u smislu stvaranja strateških rješenja. Na sesijama se govorilo o profilisanju ekstremizma u regionu, ranjivim kategorijama stanovništva, rizicima od radikalizacije, elementima strategija za borbu protiv nasilnog ekstremizma, te primjerima najbolje prakse u ovoj oblasti.

Naziv aktivnosti	RADIONICA „BEZBJEDNOST I NESIGURNOST U BOSNI I HERCEGOVINI“
Datum	23-25. april 2018. godine
Mjesto	Berlin, Savezna Republika Njemačka
Organizator	Džordž Maršal-Evropski centar za bezbjednosne studije
Učesnici	Vera Damjanović, samostalna savjetnica II u Sekretarijatu Odbora
Kratak opis aktivnosti	Skup je predstavljao prvu aktivnost koju Maršal Cenar realizuje za alumniste rezidentnog tronodjeljnog programa SRS (Seminar on Regional Security). Na radionici je poseban fokus stavljen na analizu bezbjednosnih izazova na području Zapadnog Balkana, te na primjenu koncepta dijeljenja odgovornosti i evaluaciju dosadašnjih regionalnih inicijativa u ovoj oblasti.

Naziv aktivnosti	Osmi 2BS Forum (To Be Secure Forum)
Datum	21-23. maj 2018. godine
Mjesto	Budva, Crna Gora
Organizator	Atlantski savez Crne Gore
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i član Odbora prof. dr Miodrag Vuković. Ispred Sekreterijata Odbora sastanku su prisustvovali sekretarka Zorana Baćović i samostalna savjetnica II Vera Damjanović.

Kratak opis aktivnosti

Skup je otvorio predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković, dok su uvodna izlaganja imali predsjednik Atlantskog saveza Crne Gore dr Šavo Kentera i vršilac dužnosti zamjenika pomoćnika državnog sekretara iz američkog Stejt Departmenta Matthew Palmer, nakon čega su održani paneli na sljedeće teme: „Zapadni Balkan između neriješenih pitanja prošlosti i gorućih izazova“, „Evropska politika se pomjera udesno?“ i „Da li je vanjska politika Sjedinjenih Američkih Država doživjela preokret pod upravom Trampa?“.

Drugog dana skupa održan je panel na temu „Dezinformacija je nova informacija?“ sa posebnim osvrtom na aktuelne izazove u ovoj sferi, te kako isti treba da budu tretirani od strane države i društva da bi se na najbolji način moglo odbraniti od sadržaja dezinformacija.

Posljednji panel u organizaciji Instituta za bezbjednost bio je posvećen temi „Izučavanje neksusa između religije i politike bezbjednosti“ kako bi se došlo do odgovora na pitanja da li se, između ostalog, vrijednosti evroatlantske zajednice podudaraju sa vrijednostima tradicija vodećih religija, te da li se može uspostaviti efikasnija saradnja između politike bezbjednosti i religijskih zajednica kako bi se pozabavili zajedničkim gorućim bezbjednosnim pitanjima, kao što su deligitimizacija proliferacije nasilnih ekstremističkih ideologija i terorizma, migracija, siromaštvo, trgovina ljudima i ostalo.

3.8

Naziv aktivnosti	KONFERENCIJA „PRAVNA POMOĆ TOKOM ZAKONODAVNOG PROCESA U PARLAMENTIMA“
Datum	23 - 25. maj 2018. godine
Mjesto	Tivat, Crna Gora
Organizator	Nacionalni demokratski institut (NDI)
Učesnici	Nevena Čabarkapa, samostalna savjetnica III u Sekretarijatu Odbora

Kratak opis aktivnosti	<p>Ovaj regionalni seminar je dio inicijative Nacionalnog demokratskog instituta (NDI) za jačanje zakonodavne vlasti u zemljama Zapadnog Balkana, koja pomaže parlamentima u regionu da ojačaju svoje kapacitete za donošenje zakona, nadzor i zastupanje.</p> <p>Uz finansijsku podršku Nacionalne demokratske zadužbine, inicijativa je poseban akcenat stavila na podsticanje mreža među zakonodavnim tijelima zemalja Zapadnog Balkana i njihovim kolegama iz Evropske unije kroz stvaranje otvorenih foruma za regionalnu saradnju i razmjenu informacija.</p> <p>Radionica je okupila pravne savjetnike, istraživače i saradnike iz parlamenata Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije i Crne Gore da unaprijede svoja znanja o pravnoj pomoći tokom zakonodavnog procesa.</p> <p>Učesnici su imali prilike da prikažu kako funkcionišu njihovi sektori za pružanje pravne pomoći i druge jedinice nadležne za pomoć poslanicima i odborima tokom svake faze zakonodavnog procesa. Bilo je riječi o novim trendovima u ulozi zakonodavnih servisa u regionu i u Evropskoj uniji, najboljim praksama u zakonodavnoj podršci, kreiranju tematskih poslaničkih klubova, te preporukama za poboljšanje zakonodavnih servisa u parlamentima, kreiranih na poslednjoj održanoj radionici u Albaniji u junu 2016.godine.</p>
-------------------------------	--

3.9

Naziv aktivnosti	PANEL DISKUSIJA NA TEMU "POLICIJA – ORGAN U SASTAVU, DA ILI NE?"
Datum	14. jun 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Institut „Alternativa“
Učesnici	Ispred Sekretarijata Odbora sastanku su prisustvovali sekretarka Zorana Baćović, samostalna savjetnica II Vera Damjanović, samostalna savjetnica III Nevena Čabarkapa i saradnik u Odboru Slavko Šekarić
Kratak opis aktivnosti	<p>Cijeneći važnost javnog dijaloga o ključnim odlukama koje treba donijeti u narednom periodu, Institut „Alternativa“ je održao panel diskusiju uz podršku Evropske unije, kroz program Podrške civilnom društvu.</p> <p>Na panelu je bilo riječi o tome koje su ključne prednosti i nedostaci koncepta "organi u sastavu" i koji su efekti ovog modela na odgovornost, efikasnost i optimizaciju. Takođe, govorilo se o argumentima koji su opredijelili Ministarstvo unutrašnjih poslova da u Nacrtu zakona o unutrašnjim poslovima zadrži postojeći koncept organa u sastavu i kakvo je iskustvo Ministarstva i Uprave policije po ovom pitanju.</p>

3.10

Naziv aktivnosti	PRVA ALUMNI KONFERENCIJA DŽORDŽ MARŠAL-EVROPSKOG CENTRA ZA BEZBJEDNOSNE STUDIJE ZA ZEMLJE JUGOISTOČNE EVROPE
Datum	18-22. jun 2018. godine
Mjesto	Garmiš-Partenkirhen, Savezna Republika Njemačka
Organizator	Džordž Maršal Centar
Učesnici	Samostalna savjetnica II u Sekretarijatu Odbora Vera Damjanović
Kratak opis aktivnosti	<p>Na konferenciji je bilo riječi o aktuelnim bezbjednosnim izazovima sa posebnim osvrtom na prisustvo međunarodnih aktera u regionu i evroatlantske integracije, pitanje ilegalnih migracija, te borbu protiv terorizma i nasilnog ekstremizma. Pored navedenog, skup je imao za cilj pružanje osvrta na aktivnosti Maršal centra u regionu u proteklih 25 godina, te sagledavanje budućih koraka i saradnje sa zemljama Jugoistočne Evrope.</p> <p>Skup je okupio alumniste - predstavnike organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti – iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Srbije i Slovenije.</p>

3.11

Naziv aktivnosti	PREZENTACIJA IZVJEŠTAJA ZA CRNU GORU NA TEMU NASILNI EKSTREMIZAM
Datum	22. jun 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	British Council
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić
Kratak opis aktivnosti	<p>Na skupu je prezentovan izvještaj za Crnu Goru u pogledu dostignuća na polju rada prikupljanja podataka o nasilnom ekstremizmu na Zapadnom Balkanu. Ovaj izvještaj dio je regionalnog projekta koji sprovodi British Council, pod pokroviteljstvom britanske Vlade a koji obuhvata teritoriju cijelog Zapadnog Balkana.</p> <p>Prva faza projekta podrazumijevala je istraživanja na teme različitih oblika i nivoa ekstremizma i koji su njihovi pokretači, koje su to zajednice izložene većem riziku od radikalizacije, postojanja veza sa organizovanim kriminalom i nivoi i oblici prekogranične saradnje radikalizovanih grupa.</p>

3.12

Naziv aktivnosti	KONFERENCIJA „OD STABILIZACIJE DO INTEGRACIJE: REGIONALNI DIJALOG I SIGURNOST NA ZAPADNOM BALKANU“
Datum	13-15. jul 2018. godine
Mjesto	Neum, Bosna i Hercegovina
Organizator	Međunarodni republikanski institut (IRI)
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić
Kratak opis aktivnosti	<p>Rad konferencije bio je organizovan u dva panela. Prvi panel pod nazivom "Regionalni parlamenti: Uloga i saradnja u integracijskim procesima na Zapadnom Balkanu" sa fokusom na ulogu parlamenata u integracionim procesima te značajem regionalne saradnje na pitanjima kao što su: sigurnosni izazovi, evropske integracije, borba protiv nasilnog ekstremizma, sajber kriminal, migracije i druga pitanja.</p> <p>Drugi panel "Dezinformacije i sajber prijetnje demokratijama u digitalnom dobu" obuhvatio je teme dezinformacija, uloga medija i civilnog društva u ovim oblastima kao i uticaj dezinformacija na izborni proces.</p>

3.13

Naziv aktivnosti	REGIONALNA KONFERENCIJA „SVI ZA JEDNOG, JEDAN ZA SVE“
Datum	19. jul 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	NVO "Alfa centar"
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić
Kratak opis aktivnosti	<p>U svom obraćanju, predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić apostrofirao je da punopravno članstvo u NATO savezu, koje je Crna Gora ostvarila samo jedanaest godina od obnove nezavisnosti, predstavlja garanciju da Crna Gora može da upravlja svojom budućnošću, kao i korak naprijed ka članstvu u Evropsku uniju i u tom kontekstu istakao značaj uloge parlamenta u svim integracijskim procesima.</p> <p>Predsjednik Odbora je, takođe, poručio da je parlamentarna saradnja država Zapadnog Balkana jedan od najbitnijih stubova nosilaca svih integracijskih procesa regiona, kao i da je osnovni preuslov za dobru saradnju prevaziđenje otvorenih pitanja među susjedima, ukazujući na pozitivan primjer Crne Gore.</p>

3.14

Naziv aktivnosti	SASTANAK ČLANOVA ODBORA SA GRUPOM PRIJATELJSTVA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE SA CRNOM GOROM
------------------	---

Datum	24. septembar 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Skupština Crne Gore
Učesnici	Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i članovi/ca Marta Šćepanović, Miodrag Vuković i Boris Mugoša Ispred Sekretarijata Odbora sastanku su prisustvovali: sekretarka Zorana Baćović i samostalne savjetnice III Nevena Čabarkapa i Ivana Gardašević
Kratak opis aktivnosti	<p>Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić je tokom sastanka izrazio zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom parlamenta Srbije i Crne Gore. Stanišić se u svom obraćanju osvrnuo na rezultate dosadašnjeg rada Odbora za bezbjednost i odbranu te podsjetio goste da ovo radno tijelo, i pored bojkota od strane opozicije, kvalitetno ispunjava obaveze u domenu svojih nadležnosti. Stanišić je naglasio da Crna Gora predano napreduje na putu ka Evropskoj uniji, da kontinuirano unapređuje dobrosusjedsku saradnju a poseban osvrt ovom prilikom učinio je na ostvarenje jednog od najvažnijih spoljнополитичких ciljeva u prošloj godini - članstvu u NATO.</p> <p>U sastavu delegacije Narodne skupštine Srbije bili su predsjednik Poslaničke grupe prijateljstva sa Crnom Gorom Igor Bećić i članovi Aleksandar Marković, Jelena Žarić Kovačević, Zvonimir Đokić, Dejan Radenković, Dragomir Karić i Ivan Kostić.</p> <p>Predsjednik Grupe prijateljstva sa Crnom Gorom i ujedno predsjednik Odbora za kontrolu službi bezbjednosti Igor Bećić konstatovao je da će zajednički sastanci resornih odbora dvaju parlamenta koji se planiraju za predstojeći period dodatno ojačati parlamentarnu diplomaciju i poslužiti kao primjer dobre saradnje u regionu, te utvrditi dalje pravce djelovanja Narodne Skupštine Republike Srbije i Skupštine Crne Gore.</p> <p>Ovom prilikom Bećić i Stanišić takođe su konstatovali da Crna Gora i Srbija imaju prostor za saradnju u oblasti borbe organizovanog kriminala, osposobljavanja graničnih prelaza, kao i ilegalnih migracija.</p>

3.15

Naziv aktivnosti	KONFERENCIJA „SMJESTIMO KORUPCIJU U MUZEJ“
Datum	28. septembar 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	NVO „Centar za građansko obrazovanje“ i NVO „Centar za monitorig i istraživanje“
Učesnici	Ispred Sekretarijata Odbora za bezbjednost i odbranu konferenciji su prisustvovali samostalni/a savjetnik/ca III u Odboru, Ivana Gardašević i Slavko Šekarić

Kratak opis aktivnosti

Cilj skupa bilo je predstavljanje godišnjeg izveštaja o borbi protiv korupcije na lokalnom nivou.

Otvarajući konferenciju, ministarka javne uprave Suzana Pribilović osvrnula se na godišnji izveštaj o borbi protiv korupcije na lokalnom nivou, i konstatovala da je korupcija prijetnja vladavini prava i demokratiji svake zemlje, te da obeshrabruje investitore i koči napredak države. Pribilović je naglasila da je uspješna borba protiv korupcije preduslov za demokratski razvoj zemlje, naročito na nivou lokalne samouprave, koja je, prema njenim riječima, osnov kvalitetnog funkcionisanja svakog sistema.

U nastavku su o temi skupa govorili: Hermann Spitz, šef Odjeljenja za saradnju u Delegaciji Evropske unije, izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje Daliborka Uljarević, Mladen Tomović, v.d. pomoćnika direktora Agencije za sprečavanje korupcije, koordinatorka programa u Centru za građansko obrazovanje Ana Božović i direktor Pravnog odjeljenja Centra za monitoring i istraživanje, Bojan Božović.

3.16

Naziv aktivnosti	INTERPARLAMENTARNA KONFERENCIJA ZA ZAJEDNIČKU VANJSKU I BEZBJEDNOSNU POLITIKU I ZAJEDNIČKU BEZBJEDNOSNU I ODBRAMBENU POLITIKU
Datum	11-12. oktobar 2018. godine
Mjesto	Beč, Republika Austrija
Organizator	Evropska služba za vanjske poslove
Učesnici	Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić i član Milorad Vuletić, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić i član dr Dragutin Papović

Kratak opis aktivnosti

Interparlamentarnu konferenciju otvorili su predsjedavajući oba doma Parlamenta Austrije, Wolfgang Sobotka i Inge Poš-Gruska, a učesnicima su se u uvodnom dijelu obratili: predsjednik Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta Dejvid Mekalister, predsjednici Odbora za vanjske poslove i Odbora za odbranu Donjeg doma Parlamenta Austrije Andreas Šnajder i Rajnhard Boš, dok je putem video linka svoje obraćanje imala i visoka predstavnica EU za vanjske poslove i bezbjednosnu politiku Federika Mogerini.

Prvog dana Interparlamentarne konferencije razgovarano je na temu: „Bezbjednost, migracije i kontrola spoljnih granica“, u sklopu koje se učesnicima obratio i predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić. On je u svom govoru istakao da je država Crna Gora, kao pouzdan partner Evropske unije preuzeila sve neophodne mjere kako bi se uspješno suočila sa mogućim talasom ilegalnih migracija, ističući da je od posebne važnosti uspostavljanje bliske saradnje svih evropskih država kako bi rizici masovnih migracija bili svedeni na minimum.

Stanišić je napomenuo da je Vlada Crne Gore je još 2015. godine usvojila Plan djelovanja u slučaju velikog priliva migranata, koji je uskladen sa međunarodnim standardima, a kojim su obuhvaćene lokacije mogućih prelaza na granicama Crne Gore, logistički centri, evidencija, ljudski resursi, smještajni kapaciteti, zdravstvena i socijalna zaštita, pravna pomoć, transport i bezbjednosna pitanja.

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Stanišić, zaključio je da Crna Gora problemu migrantske krize pristupa kao dokazano humana i solidarna država, koja je spremna da prihvati izbjeglice u skladu sa svojim mogućnostima, ističući da je Crna Gora i u toku ratnih devedesetih pokazala da može biti sigurno utočište za lude u nevolji obezbeđujući utočište za oko 150 hiljada izbjeglica.

Drugi dan Interparlamentarne konferencije bio je posvećen temi: „Evropski doprinos unapređenju političke i humanitarne situacije u Siriji“, kao i „EU perspektive za Zapadni Balkan“ povodom koje se učesnicima obratio i predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić.

3.17

Naziv aktivnosti	PANEL DISKUSIJA „UNUTRAŠNJI MEHANIZMI ZA UTVRDIVANJE ODGOVORNOSTI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA“
Datum	26. oktobar 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Institut „Alternativa“
Učesnici	Ispred Sekretarijata Odbora konferenciji su prisustvovali sekretarka Zorana Baćović i samostalne savjetnice Vera Damjanović i Nevena Čabarkapa
Kratak opis aktivnosti	Na panel diskusiji je bilo riječi o radu i rezultatima unutrašnje kontrole policije, Disciplinske komisije i Etičkog odbora, sa ciljem iznalaženja zajedničkih preporuka o pravcima za dalje unapređenje njihovog rada, a time i veće odgovornosti policije.

3.18

Naziv aktivnosti	POSJETA SEKTORU GRANIČNE POLICIJE
Datum	6.novembar 2018. godine
Mjesto	Granični prelazi Ilino brdo i Debeli briješ, Crna Gora
Organizator	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Učesnici	Predsjednik Obrad Mišo Stanišić i član prof. dr Miodrag Vuković Ispred Sekretarijata Odbora u posjeti su učestvovale sekretarka Odbora Zorana Baćović, i samostalne savjetnice Vera Damjanović i Nevena Čabarkapa
Kratak opis aktivnosti	<p>Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić i član prof. dr Miodrag Vuković obišli su granične prelaze sa Bosnom i Hercegovinom (Ilino brdo) i Republikom Hrvatskom (Debeli briješ).</p> <p>Na sastanku održanom sa pomoćnikom direktora Uprave policije-rukovodiocem Veskom Damjanovićem i načelnicima Odjeljenja granične bezbjednosti Nikšić i Odjeljenja granične bezbjednosti Herceg Novi, članovi Odbora su se upoznali sa organizacijom i aktuelnim stanjem u funkcionisanju predmetnog Sektora, sa akcentom na realizaciju prioritetnih misija i zadataka, raspoložive materijalno-tehničke i kadrovske kapacitete, te ostvarene rezultate u radu sa posebnim osvrtom na prethodni period i potencijalne izazove.</p> <p>Posebna pažnja bila je posvećena mjerama i radnjama na sprovođenju nadzora nad državnom granicom, kao i pitanju reagovanja na eventualni priliv migranata i izbjeglica, te planirane aktivnosti Sektora granične policije s tim u vezi.</p> <p>Odbor je iskazao punu podršku daljem unapređenju kapaciteta navedenog Sektora, te budućim inicijativama u kontekstu navedenog i izrazio spremnost za podršku u datom smislu, a u okviru utvrđenih nadležnosti.</p> <p>Posjeta je realizovana u skladu sa članom 15 stav 2 tačka 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i saglasno zaklučku br. 3 sa 29. sjednice Odbora, održane 2. novembra 2018. godine, na kojoj je sprovedeno konsultativno saslušanje na temu "Kontrola granica i dijeljenje informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma sa posebnim osvrtom na: sistem napredne informacije o putnicima, evidenciju imena putnika i prikupljanje biometrijskih podataka".</p>

3.19

Naziv aktivnosti	REGIONALNA KONFERENCIJA „ZAJEDNIČKI PRISTUPI I SARADNJA U BORBI PROTIV EKSTREMIZMA“
Datum	14 - 16. novembar 2018. godine
Mjesto	Budva, Crna Gora

Organizator	Međunarodni republikanski institut (IRI) i američki Stejt dipartment
Učesnici	Član Odbora Milorad Vučetić, dok je ispred Sekretarijata Odbora konferencije prisustvovala samostalna savjetnica III Nevena Čabarkapa.
Kratak opis aktivnosti	<p>Dvodnevna konferencija koja je organizovana sa ciljem razmjene regionalnih iskustava u borbi protiv svih formi nasilnog ekstremizma na Zapadnom Balkanu, kao i vertikalne saradnje između državnog nivoa i lokalnih zajednica svake države ponaosob, okupila je parlamentarce i ministre unutrašnjih poslova zemalja regiona, državne CVE koordinatorice, načelnike opština u kojima se sprovode programi za borbu protiv ekstremizma, predstavnike civilnog društva, medija i akademiske zajednice.</p> <p>Pored bezbjednosnih izazova i saradnje na Zapadnom Balkanu, tokom ovog skupa, razmatrana su i pitanja koja su se odnosila na globalne pristupe u borbi protiv nasilnog ekstremizma. U okviru panela, prezentovani su pregledi državnih CVE strategija i akcionih planova, kao i regionalni pregled na temu recipročne radikalizacije i kumulativnog ekstremizma, a razmijenjena su mišljenja i o povratnicima i reintegraciji. Zajednički je ocijenjeno da nasilni ekstremizam predstavlja prijetnju po regionalnu stabilnost ne samo Zapadnog Balkana već i cijele Evrope, kao i da pristup borbi protiv radikalizma podrazumijeva multisektorski pristup i zajedničku borbu država regiona.</p>

3.20

Naziv aktivnosti	PANEL DISKUSIJA „KA BOLJEM REGULISANJU JAVNIH I TAJNIH NABAVKI U SEKTORU ODBRANE I BEZBJEDNOSTI“
Datum	16. novembar 2018. godine
Mjesto	Podgorica, Crna Gora
Organizator	Institut "Alternativa"
Učesnici	Članica Odbora Marta Šćepanović i samostalna savjetnica II u Sekretarijatu Odbora Vera Damjanović
Kratak opis aktivnosti	<p>Na panelu je, između ostalog, bilo riječi o javnim i povjerljivim nabavkama realizovanim u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije u proteklih pet godina, zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast, te preporukama Evropske komisije i SIGMA-e s tim u vezi.</p> <p>Panel diskusija je organizovana uz podršku Evropske unije kroz program Podrške civilnom društvu, a u okviru projekta „Puls integriteta i povjerenja policija na Zapadnom Balkanu: POINTPULSE“, koji Institut „Alternativa“ zajedno sa partnerima iz regiona sprovodi u posljednje četiri godine.</p>

4. ZAKLJUČAK

Odbor je u izvještajnom periodu ostao posvećen realizaciji aktivnosti utvrđenih Planom parlamentarnog nadzora za 2018. godinu i primjeni odredbi Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, saglasno postavljenim zadacima i utvrđenim prioritetima a sve u cilju djelotvorne primjene propisa koji regulišu predmetnu oblast.

Shodno navedenom, u posmatranom periodu pažnja je bila usmjerena na pružanje podrške subjektima iz sektora odbrane i bezbjednosti u postizanju mjerljivih rezultata u kontekstu pozitivno pravnih propisa.

Imajući u vidu značaj i ulogu, kao i profesionalnu odgovornost nadležnih organa i institucija nad kojima vrši nadzor, Odbor je tokom 2018. godine aktuelizovao temu: „Kontrola granica i dijeljenje informacija u kontekstu sprečavanja i borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma sa posebnim osvrtom na: sistem napredne informacije o putnicima, evidenciju imena putnika i prikupljanje biometrijskih podataka“ i, s tim u vezi, organizovao posjetu Sektoru granične policije, i to graničnim prelazima sa Bosnom i Hercegovinom i Republikom Hrvatskom.

Takođe, jedna od tema kojoj je Odbor posvetio punu profesionalnu pažnju i sproveo kontrolno saslušanje ministra unutrašnjih poslova, v.d. direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, vrhovnog državnog tužioca i glavnog specijalnog tužioca, bila je aktuelna bezbjednosna situacija sa posebnim osvrtom na ranjavanje novinarke ND Vijesti Olivere Lakić.

S tim u vezi, Odbor je iskazao punu podršku svim nadležnim institucijama da u skladu sa svojim ustavnim i zakonskim ovlašćenjima obezbijede dosljedno sprovodenje zakona i bezbjednost svih građana Crne Gore.

U prethodnom periodu intenzivirana je i produbljena saradnja na regionalnom i međunarodnom planu što potvrđuje posvećenost Odbora razvijanju i unapređenju odnosa na bilateralnom i multilateralnom nivou. Takođe, nastavljeno je sa procesom jačanja kapaciteta i stručnog usavršavanja članova i službe Odbora.

Polazeći od toga da parlamentarni nadzor u ovoj oblasti nema statička obilježja, već da predstavlja proces koji se stalno unapređuje i inovira, Odbor će nastaviti da prati dinamiku aktuelnih dešavanja, kako bi pravovremeno reagovao, usaglasio i unaprijedio mehanizme svog rada, a sve u cilju kvalitetnog postupanja organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti.

Kontinuirana i uspješna saradnja na regionalnom i međunarodnom planu, spremnost na nadogradnju i unapređenje pravnog okvira u sektoru odbrane i bezbjednosti, kao i puna posvećenost usavršavanju i jačanju kapaciteta ostaju prioriteti Odbora za bezbjednost i odbranu i u narednom periodu.